

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань гуманітарної
та інформаційної політики

19 травня 2021 року

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я вітаю всіх, хто в ZOOM. Бачу пана Миколу Княжицького, вітаю, Миколо Леонідовичу, пані Софію Федину бачу, вітаю, пані Софіє, пана Володимира В'ятровича вітаю. Тобто кворум у нас вже є.

Колеги, я тоді, з вашого дозволу, хотів би розпочати засідання Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики. Вам порядок денний розданий, але я хотів би запропонувати його підтримати з наступними змінами, оскільки вже два наші профільні міністри, пан Олександр Ткаченко і пані Марина Лазебна, з нами, то просив би вашої згоди на підняття питання шостого про Звіт про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України у 2020 році першим. А також про зсуення питання третього про проект Закону про внесення змін до статті 22 Закону України "Про рекламу" щодо реклами електронних сигарет і рідин, що використовуються в електронних сигаретах на останнє питання порядку денного, оскільки там у нас багато правок буде і багато авторів правок, і ми зайдемо в це питання, я думаю, що воно займе у нас багато часу сьогодні.

Будь ласка, Миколо Леонідовичу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, ... *(не чути)* 2 тисячі правок, вибачте, 250 правок, але треба фізично це прочитати.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я хочу додати до того, що сказав Микола, що таблиця, яку ми отримали, без правої колонки, це трохи незрозуміло, що і як враховано редакційно, тобто ми не зовсім готові, а закон серйозний.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я, колеги, почасти з вами навіть і погоджуюсь, тому що, дійсно, багато правок, ви пам'ятаєте, що термін подачі правок закінчився у четвер. Я дякую секретаріату комітету і профільному підкомітету, вони дуже працювали напружено для того, щоб звести всі правки в таблицю і підготувати це питання до розгляду, і підкомітет під головуванням Павла Миколайовича Сушка дуже важко відпрацював це, готуючи до комітету, але я розумію, що не всі встигли належним чином ознайомитись. Тим не менше, колеги, закон давно лежить, закон насправді важливий, і я би не хотів його відкладати, я би пропонував щонайменше зайти в питання і йти по питанню, я тому і запропонував, до речі, поставити його останнім питанням. Якщо ми до нього дійдемо, то я би пропонував все ж таки почати розгляд цього закону, бо дійсно ми розуміємо, що питання реклами таких засобів, які зовсім не є абсолютно безпечними для здоров'я людей, воно важливе, і воно на сьогодні не врегульоване. Тому погоджуюсь принципово, пропоную от так поступити – поставити його останнім.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито, але за відсутності правої колонки ми сьогодні дуже сповільнимо свою роботу, розумієте?

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, пане Володимире, тому я, дивіться. Для мене...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Можна пропозицію?

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, звичайно, колеги, зараз обговоримо, я всім дам слово.

Колеги, я ж кажу, що для мене принциповим є те, щоб ми його не відклали. Хоча так, я погоджуюсь, пане Володимире, погоджуюсь, що за відсутності правої колонки важко працювати, і це займе багато часу. Тому у мене така була ідея моя, що в нього зайдемо, до наступного комітету. Ми його точно сьогодні не встигнемо прийняти, бо там 200, ви ж правильно

зазначаєте, 200 з чимось правок. І навіть я сам не мав можливості так детально по ним по всіх пройтися. Знову-таки ми ж завжди довіряємо один одному, і я в цьому сенсі покладаюся на висновки підкомітету, і Павла Миколайовича Сушка. Але, тим не менше, треба це відпрацювати.

Тому я вважаю, що у нас вистачить часу між комітетами, щоб все це довивчити. Я аж ніяк не маю такого, знаєте, 100-відсоткового наміру його сьогодні будь за що проголосувати.

Так, от і пані Елла Рєпіна вже доєдналася до нас. Ми їй зараз обов'язково дамо слово. Зараз пан Павленко, а потім пан Лерос. Зараз ви всі висловитесь.

Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пан голову, шановні панове міністри, я підтримую пропозицію щодо перенесення пунктом першим Звіт про виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів.

Підтримую пропозицію щодо перенесення останнім пунктом даного законопроекту. Думаю, що коли ми до нього дійдемо і зрозуміємо час, в який ми дійшли до даного законопроекту, у нас буде можливість ухвалити і скорегувати наше рішення: можливо зайти в розгляд, а можливо і перенести пунктом першим на наступне питання.

Тому пропоную затвердити порядок денний відповідно до пропозицій голови комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрію Олексійовичу, ваша мудрість, яка заснована на досвіді багаторічному, як завжди вище будь-якої критики.

Пан Лерос, будь ласка, Гео Багратович.

ЛЕРОС Г.Б. У мене інша пропозиція: законопроект 4212 проголосувати, щоб перенести на ... *(не чути)*

ПОТУРАЄВ М.Р. Фактично, Гео Багратович, ви з Юрієм Олексійовичем одну і ту саму пропозицію озвучили.

Будь ласка, пані Елло. Тут у нас просто, дивіться, ми.

РЕСПІНА Е.А. Мікрофон включити? Бо я можу і так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Краще включити, бо це під стенограму.

Проблема в тому, що багато поправок, не всі встигли ознайомитися. Ви просто прийшли пізніше, я тому пояснюю. Колеги нарікають, що не всі встигли ознайомитися з масивом поправок.

Я пропоную колегам зайти в питання сьогодні і почати розгляд законопроекту, де ви є головним автором, розуміючи, що навряд чи ми стигнемо іти правка за правкою і всі їх пройти сьогодні. Але до наступного комітету всі точно вже зможуть вивчити таблицю.

Є альтернативна пропозиція, яку, власне, озвучили колеги Павленко і Лерос в тому, щоб перенести на наступний комітет. Не відкладати там кудись, а просто прийняти рішення, що на наступному комітеті з нього і починати, і йому саме присвятити засідання комітету.

Тут дві альтернативні пропозиції: одна моя, одна колег. Саме про це ідеться.

Будь ласка, пані Елло, вам слово.

РЕСПІНА Е.А. Дякую за те, що ви надали мені можливість виступити.

Але я хочу зазначити, що коли ми були в залі з цим проектом, то практично всі фракції нас підтримали, і практично всі фракції просили про те, щоб ми його прийняли за основу та в цілому. Завдяки тому, щоб не була така пропозиція винесена в зал, ми його відклали на 14 днів. Тому я вважаю, що потрібно його розглядати як можна швидше. Чому? Тому що кожен рік 20 відсотків дітей приєднуються до цієї програми куріння, а ми повинні їх захищати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми це підтримуємо.

РЕПІНА Е.А. І кожен день, який ми з вами відтермінуємо, ми практично дозволяємо дітям палити і дивитися цю рекламу в Інтернеті, особливо в той час...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Наші правки якраз в цьому контексті, щоб цього не допустити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире, давайте авторка закінчить.

РЕПІНА Е.А. Я закінчу. Я хочу сказати, що окрім того, що ми зараз знаходимося в пандемії, наші діти фактично не знаходяться в школах, вона знаходяться в Інтернеті, і вони кожен час бачать ці IQOS і ці закликання до куріння. І якщо ви вважаєте комітетом, що нам не потрібно розглядати це питання, у нас є якісь гостріші питання, я не буду наполягати, але це на совість кожної людини, яка знаходиться зараз в комітеті.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Елло, ви нас не дуже добре зрозуміли. Ми за те, щоб почати розгляд цього питання, але я хочу вам сказати, що моя пропозиція полягає в тому, щоб зайти в це питання, не відкладати, а зайти в нього.

Є альтернативна пропозиція: перенести на наступний комітет, тому що не всі члени комітету (а це їх право!) ознайомилися зі всіма правками. Ось в чому проблема. В четвер закінчився термін подачі правок. Хто б що не обіцяв нам тоді під час першого читання, правок більше за 200. Тому насправді там є про що поговорити. Тому, я ж кажу, пропозицій немає таких, щоб відкласти кудись на невизначений термін.

Пропозицій рівно дві: або зайти сьогодні в розгляд вашого законопроекту, розуміючи, що на 200 правок у нас сьогодні часу не вистачить. Тобто ми зайдемо сьогодні і будемо продовжувати на наступному комітеті. Інша пропозиція – це пропозиція почати з нього і присвятити скільки часу буде треба і присвятити наступне засідання комітету, можливо, тільки цьому одному закону, щоб пройти всі правки. Ось і все. Не йдеться про перенесення.

РЕПІНА Е.А. Можна ще одну хвилинку, і далі комітет нехай визначається, якщо ви не проти. Я хочу сказати тільки одне, що у нас одна стаття 22, не 2, не 5, не 10 і не 20, ми нашим комітетом заходили в банківські закони, в яких було 5 тисяч правок, і ми їх розглядали набагато швидше, ніж ви розглядаєте одну статтю, до якої правки фактично одні і ті ж. Тому я вважаю, що треба зараз взяти і закінчити з цією темою раз і назавжди, і зробити для нашої країни як можна краще, особливо для наших дітей і підлітків, які не захищені.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Елло.

Будь ласка, Павле Миколайовичу. Потім пан Гео.

СУШКО П.М. Доброго дня всім! Хочу підтримати голову комітету і свою колегу Еллу Репіну. Ми всі бачили, як цей закон постійно виносили в порядок денний, а потім до нього не доходили, потім він зникав з порядку денного, комусь це не вигідно. В першу чергу, вигідно розглядати цей законопроект нашим дітям, які дивляться цю рекламу. Нам вигідно, щоб його все ж таки розглянули. І підтримую пропозицію голови комітету. На жаль, підкомітет ми не встигли провести, але ми можемо згідно з Регламентом проводити засідання без підкомітету, а на комітеті розглянути. Я вважаю, що це таке чутливе питання, яке викликало такі суперечки, іде законодавчий

спам зараз і ці правки дійсно одна одну дублюють, хтось дуже не хоче, щоб цей закон був прийнятий. Тому давайте ми разом це розглянемо, заїдемо в питання, як пропонує пан голова комітету, і нарешті винесемо його на розгляд залу.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Гео Лерос.

ЛЕРОС Г.Б. По-перше, мені здається так, табір розділився на дві частини: ті, хто просять перенести, вони погані, а ті, хто готовий розглядати питання, вони гарні.

ПОТУРАЄВ М.Р. Аж ніяк, аж ніяк.

ЛЕРОС Г.Б. З правками ми не ознайомились. Тому я вважаю за доцільне на наступному комітеті розглянути це питання. Ніхто не ставить під сумнів важливість цього законопроекту. Я вважаю, що абсолютно будь-яку рекламу з тютюновими виробами, з сигаретами, з IQOS, треба заборонити, але, щоб було правильно, щоб всі ознайомились з цими правками, доцільніше це буде зробити на наступному комітеті.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Микола Леонідович Княжицький, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Шановні колеги, я хочу підтримати те, що говорив Гео і інші мої колеги. Ми ж хочемо, вибачте, фахово працювати, давайте проголосуємо незнайомий текст, де все хороше проти всього поганого, а може там написано все погано проти всього хорошого. Просто підкомітету не було, я вдячний колезі Сушку, що він проаналізував сам цей законопроект, він це

дійсно зробив, але засідання підкомітету не було. Правки ми отримали вчора, таку кількість правок нам хочеться прочитати і в принципі зробити хороший закон.

ПОТУРАЄВ М.Р. Там пані Юлія Клименко хотіла щось додати.

Пан Володимир В'ятрович, у вас принципове?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дуже коротко.

Шановні колеги, всі мої правки якраз були спрямовані на те, щоб обмежити рекламу тютюну, обмежити вплив тютюну і будь-яких тютюнововмісних апаратів на молодь і так далі, але по більшості з них я отримав в таблиці – враховано редакційно і немає редакції, так я не розумію, що враховано і що не враховано. Це єдина мотивація, чому я прошу, щоб ми перенесли, щоб я міг побачити, що саме враховано, щоб відповідно розуміти, наскільки мені наполягати на своїх правках.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Володимире.

Пані Юлія Клименко.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Дякую, пане голово і колеги.

Я, власне кажучи, просто хотіла відпроситись, тому що в мене важливий комітет, до нас сьогодні приходять новий міністр майбутній, можливо, пан Кубраков, і мені треба там бути як першому заступнику. Тому я просто хотіла, мій там маленький законопроект 5330, чи можу я вам сказати два слова і піти, а ви далі будете вирішувати, як ви вважаєте за потрібне.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми зараз не можемо це зробити. Єдине, що ми можемо, то це я або пані Тетяна Рябуха, ми вам можемо написати, коли ми підійдемо до цього питання. Можливо ви під'єднаєтесь.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Добре, ви мені напишіть. Якщо я зможу, я підключусь, якщо ні, то вибачте, будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р. Домовились.

КЛИМЕНКО Ю.Л. Я зараз напишу в загальний чат з приводу цього законопроекту.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, оскільки така була дискусія навколо закону 4212, я думаю, що я не порушую Регламент, якщо я поставлю просто в порядку надходження дві пропозиції. Перша – сьогодні зайти в розгляд закону 4212? і друга – перенести закон 4212 на наступний комітет.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Пане голово, можна ще слово?

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Мар'яне... Так, це пан Мар'ян Заблоцький – один з авторів поправок. Пане Мар'яне, насправді, ми зараз будемо голосувати два варіанти. Перший – ми заходимо в розгляд цього питання сьогодні і в кінці, якщо ми взагалі встигнемо, і все одно ми всі поправки точно сьогодні не пройдемо, тому буде можливість у вас все почитати і підготуватися до наступного комітету, який буде основний для цього питання. Друга пропозиція...

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Можна одну фразу, я дуже перепрошую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, пане Мар'яне. Дайте ж я вас проінформую.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Друга пропозиція – перенести це питання на наступний комітет і з нього саме і почати, тобто поставити його першим і головним.

Пане Мар'яне, будь ласка, ваша репліка.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Дякую.

Просто, якщо дозволите, перше, я хотів би дуже попросити скинути таблицю з правками, тому що її ще досі не маю, я її не можу ніде отримати фізично. Я її фізично бачив. А друге, можливо, це вас примирить, дивіться, є Закон про комітети Верховної Ради, де чітко встановлений порядок розгляду законів. "Прикінцеві положення", пункт 4-й, підпункт 3-й: "Порядок денний засідання комітету, що проводиться в режимі відеоконференції та заплановані для його розгляду на такому засіданні проекти актів надсилаються членам відповідного комітету секретаріатом невідкладно, але не пізніше як за 24 години до початку засідання". Уже 15 хвилин засідання, проекту акту ще досі немає. Ну, це буде пряме порушення закону, навіть якщо просто почнете розглядати. Я нічого не маю проти закону, сам за нього голосував, просто звертаю увагу, що це буде порушенням закону.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ні, пане Мар'яне, ми тут з вами не погоджуємось. Хоч як важко не було, ми вклалися у встановлені законом терміни, так що це зауваження не приймається.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б. Ну, як?

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, ми все обговорили вже по 10 разів, пане Олександр! Олександр Сталіноленович, будь ласка, не відволікайте авторку законопроекту.

Отже, колеги, дві пропозиції. В порядку надходження ставлю пропозицію мою, щоб сьогодні, якщо ми встигаємо, зайти в розгляд цього питання. Хто за те, щоб підтримати цю пропозицію? Хто за?

БОБЛЯХ А.Р. Боблях підтримує.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Андрію. Проти? Я думаю, що проти немає. Хто утримався? Бачу, бачу, бачу. Ну, рішення прийнято.

Тому, колеги, тепер я прошу підтримати запропонований порядок денний з тими змінами, про які ми...

Будь ласка.

СУШКО П.М. Якщо пропонується поміняти порядок розгляду і звіт міністрів заслухати першим питанням, то я просив би, поки є міністр культурної та інформаційної політики, щоб 8 і 9 питання швидко розглянути після його звіту, є там деякі питання.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну, тільки швидко, Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Да, добре.

ПОТУРАЄВ М.Р. Отже, колеги, хто за запропонований порядок денний з такими змінами: знову-таки питання 6-е стає 1-м, питання 3-є стає 8-м, останнім, і між звітами міністра культури та інформаційної політики та міністерки з питань соціальної політики ми розглянемо питання 8-е та 9-е.

Хто за те, щоб підтримати такий порядок денний, будь ласка, хто за? Хто проти?

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Андрію.

Хто утримався? Пан Гео.

Дякую, колеги, рішення прийнято.

Колеги, пропоную, з вашого дозволу, такий регламент розгляду питання про Звіт про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України: по 10 хвилин виступи міністрів і по 20 хвилин максимум, колеги, питання і відповіді. Приймається таке? Дякую.

Тоді я буду, з вашого дозволу, слідкувати за виконанням цього регламенту.

ПАВЛЕНКО Ю.О. А обговорення?

ПОТУРАЄВ М.Р. І на кожне міністерство 20 хвилин обговорення. Так.

Отже, колеги, тоді, з вашого дозволу, розпочнемо з Міністерства культури та інформаційної політики. Слово має міністр культури та інформаційної політики України пан Олександр Ткаченко.

Будь ласка, пане Олександрє, вам слово.

ТКАЧЕНКО О.В. Ми підготували презентацію, якщо можна її вивезти. Я коротко хотів би, поки її відкривають, нагадати, в яких сферах працює міністерство. Це спадщина, мистецтво, мистецька освіта, історична пам'ять, етнополітика, інформполітика, туризм, кінематограф, це питання пов'язані з медіа, це видавнича справа, бібліотеки, це регіональна політика у вигляді культурних послуг по регіонах, Український культурний фонд, креативні індустрії.

Коло достатньо велике і в цьому плані важливо, якщо можна, наступний слайд, контекст, в якому нам довелося працювати минулого року. Це контекст карантинних обмежень, які, в першу чергу, позначилися саме на нашій сфері, тому що це сфера контактів. І 50 відсотків обмежень на вхід або

повне закриття – це було лише під час "помаранчевої" зони, коли були "червоні" – все було зачинено.

Якщо можна, другий слайд. І це, безсумнівно, далось взнаки на стани справ у цій сфері, хоча ми намагалися зробити все для того, щоб збитки були якомога меншими, і спільно з вами напрацювали варіанти допомоги.

Стосовно забезпечення національної єдності і гарантування та дотримання прав національних меншин. У нас ми знаходимося в постійному діалозі з меншинами, започаткували експертну раду, запустили проект бібліотеки у Софії Київській – це фактично міжкультурне порозуміння в сфері релігії. Так само започаткували двосторонні комісії з національних меншин, достатньо непрості. І почалася робота щодо Закону про національні меншини, яка іде у ваших колег в іншому комітеті. І я би хотів звернути вашу увагу, яким чином можна було б долучитися до цього закону, тому що це зобов'язання Венеціанської комісії. І було б непогано, якби наш комітет теж долучався до цієї історії.

Так само розробили методологію соціологічних досліджень в сфері оцінки рівня ідентичності. Запропонували подання до Кабінету Міністрів плану заходів для подальшої інтеграції ромської національної меншини в українське суспільство.

Питання забезпечення економічної самодостатності. Мова іде тут не тільки про підтримку конкретних стипендіатів, мова іде про також концепцію фінансування системи забезпечення населення культурними послугами, є затверджений план реалізації цієї концепції, почали затверджувати закони в цій сфері. Сфера чекає прийняття цих законів, тому що це дозволить затвердити мінімальні стандарти використання культурних послуг. Дуже непогано себе зарекомендувала Академія культурного лідера, це 145 команд, десятки людей з регіонів, які брали в ній участь.

Культурні послуги. Проведено соціологічне дослідження щодо можливостей і шляхів покращення якості і доступу культурних послуг. Створено географічну мапу існуючих мереж закладів культури, ми краще

розуміємо, що там відбувається. І знову ж таки повертаюся до затвердження мінімальних стандартів і реалізація проекту центру культурних послуг наразі опрацьовується в 7 областях. Дуже чекаємо на фіналізацію законів і прийняття в порядку плану використання коштів, який дозволить ті гроші, які існують на цей рік, почати використовувати, в регіонах, наскільки вам всім прекрасно відомо, цих рішень дуже чекають.

Збереження і захист культурної спадщини – один з краєугольних елементів фокусу діяльності міністерства. Затверджено порядок відбору проектів з реставрації, власне, позавчора перший список було затверджено експертами 109 об'єктів. Хотів би підкреслити, що це об'єкти державної власності, а ті об'єкти, які комунальної власності і їх не менше, ніж у державній, а може навіть більше, будуть затверджені після того, як бюджетний комітет ухвалить рішення стосовно порядку використання коштів, щоб міністерство могло надавати субвенції в регіони. Головне, що ми відчули по цій достатньо амбітній програмі, вона має дуже позитивний відгук в регіонах, у спільноти, і я дуже сподіваюсь на нашу спільну роботу в цьому плані.

Включено 8 елементів нематеріальної спадщини в перелік. Як ви знаєте, ми працюємо над включенням до ЮНЕСКО кількох об'єктів як матеріальної, так і нематеріальної спадщини. В Державний реєстр минулого року внесено 5 тисяч 170 пам'яток, які взяті на культурний облік, а також 170 пам'яток культурної спадщини, розташованих на тимчасово окупованих територіях Криму та Севастополя.

Погоджено 23 історико-архітектурні плани. Процес в цьому сенсі зрушився, багато з вас знають, наскільки це важливо для збереження культурної спадщини в регіонах, і нарешті зрушився процес, була інформація з Києва, нам подано історико-архітектурний план, сподіваємось, що зможемо його затвердити.

Збереження захисту, популяризація культурної спадщини. Удосконалили механізм взаємодії між різними органами влади з питань

переміщення через державний кордон, посилено відповідальність за вивезення культурних цінностей, врегульовано питання щодо віднесення свідоцтв права вивезення, тимчасового вивезення культурних цінностей і розширено питання міжнародного співробітництва у питаннях запобігання незаконному вивезенню та ввезенню рухомих культурних цінностей і повернення рухомих культурних цінностей. Цього року ми напрацьовуємо цікаву програму з приводу повернення тих цінностей, які були незаконно вивезені з території України.

Збереження і популяризація культурної спадщини. Повернуто картину українського художника Паніна. Твір "Закохана", робота відомого французького художника, також повернута до музею Ханенків. Це якраз про ту програму, яку ми напрацьовуємо, яким чином можна було б посилити повернення тисяч екземплярів, вивезених під час Другої світової звідси культурних цінностей.

Спільно з Українським інститутом національної пам'яті вперше відновлено прямі офіційні контакти з Польщею, підтримано дослідницьку експедицію на Луганщину, розпочато серію заходів переосмислення спадщини комуністичного тоталітаризму, розроблено і запущено дуже цікавий проект – геоінформаційну систему "Віртуальний некрополь української еміграції". Так само розпочалися проекти промоції – просвітницькі ролики з деміфологізації історії, подолання фальсифікації історії з боку РФ, створено цикл роликів, присвячених пам'яті жінок-військових, до 75-річчя Перемоги реалізовано інформаційну кампанію відповідну, охоплені достатньо великі матеріали, присвячені деміфологізації також подій Другої світової.

Опрацьовано законодавчі зміни до Земельного кодексу. Це важливо з точки зору заборони здійснювати забудову в межах, визначених історичних ареалів і пунктів, занесених до списку історичних населених місць.

Індикатори станом на звітну дату. Розроблені проекти актів Кабміну про відновлення діяльності Держінспекції культурної спадщини та

Державної служби охорони. Власне, це наше завдання на цей рік – запустити і службу, і інспекцію, тому що за логікою децентралізації, власне, самої роботи міністерства, багато з функцій, якими займалося і опікувалося міністерство, переходить до відповідних служб і інспекцій, так само, як і до держмистецтв ми почали програму передачі кількох бюджетних програм.

Розроблено процедуру видачі свідоцтва на вивезення культурних цінностей з території України і впроваджено перший етап цілеспрямованої державної політики у сфері нерухомої спадщини, для того щоб можна було посилити спроможності органів охорони культурної спадщини.

План на 2021 рік. В сфері культурної спадщини хотів би звернутися до вас з проханням найближчим часом розпочати розгляд питання Закону про заборону хаотичної забудови в історичних ареалах. Відповідно ми б хотіли інтегрувати відповідні відомості до Державного земельного кадастру. Це софтове рішення, яким чином після прийняття, наприклад, цього закону всі забудовники могли б бачити в тих містах, де затверджені історико-архітектурні опорні плани, що можна будувати, що ні. Ми зменшимо кількість дозволів, які видаються, і переходимо до європейської системи, коли без суб'єктивного фактору можна було б працювати не тільки над збереженням культурної спадщини, але б не заважати і не створювати штучні перепони для забудовників, коректних забудовників.

Що хотілось ще додати? В 2021 році передбачається розробка проекту про внесення до деяких законів щодо функціонування електронно-інформаційного ресурсу об'єктів культурної спадщини. Власне, ми пілотний проект вже почали робити в кількох областях.

Так само проект Закону про вдосконалення механізмів врегулювання переміщення та повернення культурних цінностей, закон, про який ми тут в комітеті давно говорили, розроблення подання Кабінету Міністрів проекту постанови про внесення та порядку визначення режимів використання історичних ореолів, і подання проекту акту щодо затвердження вимог щодо розміщення реклами в буферних зонах.

Є у нас окремі дати, які ми вже цього року пройшли, це 35-річчя Чорнобильської трагедії, був великий проект на ВДНГ, до якого ми долучалися.

Попереду у нас Бабин Яр. Тут ми активно співпрацюємо із істориками, які працювали над концепцією Бабиного Яру, так само як із Фондом меморіалу.

Мистецтво і креативні індустрії. Проведено Міжнародний форум "Креативна Україна", не зважаючи на пандемію, він транслювався онлайн і достатньо успішно, розпочалася робота над оцифруванням нотної спадщини українських композиторів. Затверджено програму культурного співробітництва з Італією.

Культурно-інформаційний україномовний простір в кінематографі і розвиток кінематографу. Було чимало постанов у наших театрах. Три українські кінопроекти отримали підтримку для виробництва від Фонду "Єврімаж" вперше в історії, Верховна Рада України ратифікувала, власне, Угоду про спільне виробництво з Канадою, і вже є певні напрацювання наших продюсерів у цьому напрямку. Створено можливості для іноземних суб'єктів звертатися до Держкіно з метою відшкодування частини кваліфікованих витрат, так звані рібейти. Найближчим часом буде опрацьовано перші приклади такої роботи, зйомки, як ви знаєте, в Україні не були заборонені під час пандемії.

Держкіно підтримало 67 заходів у сфері кінематографії. Це різні кінофестивалі, ринки, надало підтримку для 95 національних фільмів, в рамках УКФ підтримано 102 суб'єкти кінематографії на 100 мільйонів і надано підтримку для 32 патріотичних серіалів, хотів би підкреслити, україномовних українських серіалів.

Так само в сфері державної мовної політики утворено інституцію, відповідно секретаріат Уповноваженої захисту державної мови, і затверджено план заходів з реалізації першого етапу стратегії популяризації української мови до 2030 року. Хотів би сказати, повідомити, що сьогодні на

уряді, власне, затверджено на 6 років, План заходів стосовно популяризації української мови.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Який бюджет?

ТКАЧЕНКО О.В. Це стратегія. Там передбачені заходи, а під них ми будемо затверджувати бюджети. На деякі з цих проектів кошти передбачені, на деякі вони і не потрібні.

Україномовний культурно-інформаційний простір, розвиток кінематографу, премії ми присуджували активно. Так само стосовно мистецької освіти. Для сприяння розвитку мистецької освіти затверджено положення про мистецький ліцей, затверджено концепцію інклюзивної мистецької освіти і реалізовано перший етап пілотного проекту "Освіта без обмежень". І реалізовано другий етап пілотного проекту для дітей з особливими освітніми проблемами в 17-и мистецьких школах. Проведені відповідні освітні модулі аудіофізичної доступності, розроблено та видано посібник в мистецькі школи "Доступне освітнє середовище".

Для стимулювання розвитку креативних індустрій визначено термін "бюджетний грант" для того, щоб можна було усунути попередню неурегульованість щодо сплати податків з грантів, як ви знаєте, яка існувала. Розширені можливості стосовно застосування грантів у книговидавничій справі. Видано, як ви знаєте, 850 грантів інституційної підтримки на суму 520 мільйонів, УІК видав 94 гранти на суму 81 мільйон. Це якраз саме ті самі гранти, які направлені на подолання викликів пов'язаних з пандемією.

Цього року ми розпочали роботу в продовження, так би мовити, цього тренду: роботу над запровадженням сертифікатів для сфери культури креативних індустрій. Мова іде про те, що сертифікати дозволять як і попит підтримувати, так і споживання.

Українським культурним фонд реалізовано багато проектів – 355. Є стипендії. Створено також грантова програма "Культура". З іншими колегами

запущено бізнес-хаб. І в Українському інституті книги видано іншими мовами 53 книжки в 45-и видавництвах, проведено програму літературних зустрічей, видано 162 назв книжок із загальним накладом понад 2 з половиною мільйони примірників і передано 381 тисячу майже книг від 79-и видавців до 606 публічних бібліотек.

Індикатори на звітну дату. Частка зайнятих осіб в креативних індустріях складає майже 4 відсотки, Україна посідає 44 місце в секції креативні омбудсрейтинги "Глобальний інноваційний індекс". Забезпечено організацію представлення України на різних онлайн-виставках і міжнародних фестивалях. Про "Єврїмаж" я вже казав. Протягом зазначеної дати було скасовано або істотно обмежено доступ до більшості масових заходів. Тим не менше проекти знімалися, сподіваюсь, що зараз вони почнуть відвідуватися глядачами. Тому... переглянуло не так багато людей, трошки менше півмільйона.

В 2021 році ми збираємося подати законопроект щодо схвалення гуманітарної стратегії, так само Концепцію Державної цільової національної культурної програми забезпечення, власне, вона вже схвалена. Інтегровані плани ви можете подивитися, тому що часу небагато. І головне, що я можу сказати, що тут є як стратегічні плани стосовно програм діяльності, так і конкретні плани у вигляді створення, наприклад, будинку музики. І спільно з вам робота щодо багатьох законів, в тому числі і з приводу бібліотек. Створення української цифрової бібліотеки.

Туризм. Галузь, яка напевно найбільше постраждала під час пандемії. 70-90 скорочення туристичної мобільності. З іншого боку, це дало можливість стартувати програмі, яку ви всі вже знаєте, "Мандруй Україною".

Цього року вперше запрацював ДАРТ повною мірою, тому що є бюджет і розроблені програми як промоції, так і створення реєстру туристичних агенцій і розпочато роботу щодо каталогізації готелів. Ми всі працюємо стосовно того, щоб підвищити добросовісну конкуренцію на

ринку туристичних послуг, і створено робочу групу кризового управління в умовах карантину.

Будуть проведені соціологічні опитування цього року стосовно того, як функціонує у нас, власне, туристична галузь, тому що адекватних індикаторів того, скільки людей і куди їздить, не існує, хочемо розпочати роботу з приводу туристичних маршрутів, і так само в сфері туризму ми внесли поправки до програми "5-7-9" стосовно того, щоб долучити не тільки туризм, але й креативні індустрії, сфери культури до цієї програми.

Тут також зазначено багато речей, які ми хочемо зробити в 2021 році в сфері туризму в галузі інформаційної безпеки, інформаційної політики. Організовано проведення консультацій з органами з метою впровадження політики урядових комунікацій, розроблено стратегію інформаційної безпеки України, яка зараз знаходиться на опрацюванні в уряді, найближчим часом буде винесена на уряд.

Заходи проведені з питань патріотичного виховання молоді. Багато речей пов'язано з відео відповідних днів, інформаційна продукція бренду UkraineNow, вели роботу з Радою Європи з захисту журналістів. Забезпечили видання газети ЗСУ "Донбас-інформ", так само і інші проекти, які пов'язані з підтримкою ЗСУ, і проведена соціальна компанія "Крим – це Україна". Зроблено чат "CHYTAIMORE", запущено чат, вірніше портал вже цього року стосовно безкоштовної промоції долучення людей до вивчення української мови. Працює "Кримський Дім" для вивчення кримськотатарської мови і культури, є відповідний посібник і проект реалізовано "Про наш Донбас" і проведено спільний захід "Донбас Медіа Форум".

У 2021 році це популяризація бренду UkraineNow, створено онлайн музей. Ми запустили Центр з протидії дезінформації та стратегічних комунікацій, можливо ви чули, вже цього року він розпочав свою роботу на базі Укрінформу.

Коротко все.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Олександрє Владиславовичу.

Колеги, переходимо до обговорення. Хто перший?

Павло Миколайович Сушко, потім пані Єлізавета Богуцька, потім Ірина Мирославівна.

СУШКО П.М. Олександрє Владиславовичу, дякую вам за детальний звіт, радий, що ви присутній на комітеті.

Накопилось багато питань, хотілось би почути на них відповіді і саме від вас, як від міністра. В першу чергу мої запитання будуть стосуватись кіноіндустрії, якою я опікуюсь як голова підкомітету кіно.

Не почув у цій доповіді щодо кіноспадщини, що стосується збереження кіноплівок та майна ДП "Укркінохроніка" та Національна кінематика України, цими питаннями опікується наш комітет. Було чимало проведених зустрічей, нарад в тому числі за участю представників міністерства. Проінформуйте, будь ласка, нас, який стан ДП "Укркінохроніка", який проводив аудит всіх кіноплівок і знаходиться на території "Укркінохроніки".

Аудит почався ще з 1 червня 2020 року і постійно продовжувався. Чи закінчився вже аудит? Якщо так, які результати? І який стан зараз справ до ДП "Кінематика та кінохроніка"?

ТКАЧЕНКО О.В. Почну не з плівок. По-перше, ми вирішили питання з приводу будинку, який там знаходився, гуртожитку. Тобто ми його відокремили, і зараз виносимо на сесію Київради питання стосовно того, щоб ми могли отримати у власність ДП "Кінохроніка" землю без оцієї поправки, що там можуть будуватися житлові будинки.

У Національній кінематиці проведено аудит. В принципі, ситуація там більш зрозуміла. І на сьогоднішній момент, поправте мене, Ярославє Володимировичу, питання з цими 3-4 гектарами, що там з ними на сьогоднішній момент?

КАРАНДЄЄВ Р.В. Наразі питання розглядається в правоохоронних органах, в рамках відповідних кримінальних проваджень. Міністерством відслідковується це все діло. Більше того, міністр особисто звернувся з клопотанням і до міністра внутрішніх справ, і до Генеральної прокуратури слідкувати за дотриманням законодавства, і найголовніше не зволікати з прийняттям відповідних рішень.

ТКАЧЕНКО О.В. Питання було: що з плівками?

КАРАНДЄЄВ Р.В. Доповідаю щодо плівок. Аудит, про який ви сказали, Павле Миколайовичу, завершений. Всі плівки перебрані, більше того, відсортовані. І наразі за дорученням міністра ми почали роботу щодо створення на базі, у сфері управління Міністерства культури Національного архіву кіно фотодокументів. Ми маємо домовленості вже з Міністерством юстиції щодо початку роботи передачі до нас...

ТКАЧЕНКО О.В. Секундочку. Це початок роботи.

КАРАНДЄЄВ Р.В. Так, початок.

СУШКО П.М. Будуть незгодні з цим питанням передачі Міністерству юстиції.

ТКАЧЕНКО О.В. Передачі чого?

СУШКО П.М. Кінофонду.

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, там більш комплексне питання. Там питання полягає в тому, яким чином можна було б поєднати роботу в Центрі Довженка, яке відбувається з приводу...

СУШКО П.М. А я зараз покажу, як це буде поєднуватися. Можна вивести там на екран чи ще ні цю фотографію Центру Довженка? Потім покажу, просто зараз скажу, як це таке може бути, що половина території Центру Довженка вже забудована, продають землю "там вид на мільйон". І найбільш цинічне, що може бути, це та будівля Центру Довженка, яка залишилася, вона в середині має кінотеатр, і це ще належить МКІП, але вже вивіска висить, що продаємо квартири зі своїм власним кінотеатром, і навіть прибудований перехід від цієї будівлі до Центру Довженка. То як таке може бути взагалі? Можете пояснити?

ТКАЧЕНКО О.В. Я відповідаю, Павле Миколайовичу, за рекламні матеріали забудовників. Мова не йде про відчуження майна на цій території. Мова йде про те, що на цій території Центру Довженка є два, так би мовити, моменти. Один момент пов'язаний з будівлею, про яку ви знаєте, яка знаходиться поруч, яка розвалюється, там, де Центр Довженка здавав в оренду. Там стоїть питання, що, власне, з нею робити, тобто ремонтувати, не ремонтувати – що можна було б там вдіяти. Так само як і стосовно переходу, про який ви кажете. Тому що дійсно забудовники зверталися з пропозицією побудувати цей об'єкт, але мова не йде про використання ні території, власне, центру, ні про використання майна чи будівлі центру.

СУШКО П.М. На екран вивели. Бачите? Он перехід прибудований і від цієї забудови прямо в Центр Довженка вже перехід.

ТКАЧЕНКО О.В. Нет, это ерунда, это не переход.

СУШКО П.М. А що це?

ТКАЧЕНКО О.В. Я не знаю, что это.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре, колеги. У нас ще багато у колег запитань, Павле Миколайовичу. Ясно.

Будь ласка, пані Богуцька.

БОГУЦЬКА Є.П. Олександрє Владиславовичу, велика подяка вам за звіт.

І хочу сказати, що вже спостерігається наочно, що відбувається велика реставрація біля Олеського замку, де є Монастир капуцинів. Там вже є велика вивіска "Велика реставрація", але хотілося б, щоб...

ТКАЧЕНКО О.В. Лізо, там не тільки вивіска, там вже...

БОГУЦЬКА Є.П. Там іде, так, там іде реставрація саме, і дійсно там ті люди, які постійно перебувають чи там в латках торгуючих, то вони спостерігають, що це відбувається, з великою подякою про це говорять.

Хотілося б, щоб оці об'єкти, які вами були перераховані в списку, які підпадають під велику реставрацію, щоб хоча б у більшій кількості них були ці вивіски, що йде велика реставрація. Тому що коли люди знаходяться на цьому об'єкті і цього не бачать, окрім того, що вони сокрушаються про те, що це дійсно така перлина нашої української спадщини і нічого не відбувається, щоб вони хоча би бачили, що цей об'єкт вже внесений до цього переліку, де обов'язково це відбудеться.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую за зауваження.

Я хочу пояснити. Ми вивіски ці зробимо тільки на тих об'єктах, де реально відбувається ремонт, вірніше, реставрація. Наразі, на сьогоднішній

момент, пара десятків цих об'єктів вже мають так звану проектно-кошторисну документацію, затверджено порядок використання коштів, і ми маємо можливість цими днями вже розпочати не тільки вивіски розвішувати по набагато більшій кількості об'єктів, ніж ті три, які на сьогоднішній момент реставруються, але і розпочати безпосередньо роботи, що дуже важливо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ірино Мирославівно, будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане міністре, я вам хочу подякувати не за звіт, а за роботу, і наголосити на тому, що, власне, робота міністерства істотно відрізняється від того, що ми бачили раніше. Найголовніше – зміщення акцентів на питання культури. Культура перестала, на моє переконання глибоке, вона перестала бути периферійною, а вона опинилася в центрі суспільного обговорення, і результати цієї роботи є. Тому дякую вам за це.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую. Але, пані Ірина, я ще до вас прийду з планами на наступний рік і потрібна буде підтримка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Так. От якраз про плани. Я хотіла б у вас запитати, щодо планів якраз є питання. Скажіть, будь ласка, перше, що конкретно планується з відзначення 80-ліття Бабиного Яру і якою мірою це корелюється із державною політикою пам'яті концептуально?

Друге питання, яке стосується писанки (ви знаєте, що ми розглядали це питання ще на комітеті): чи буде вона включена до переліку об'єктів нематеріальної спадщини і коли?

Наступне питання, яке у мене стоїть: яка доля УКФ? Чи все-таки збережена інституційна пам'ять, і чи зможемо ми на одному з найближчих комітетів послухати про роботу Українського культурного фонду. Це третє.

Четверте питання. В одному з інтерв'ю ви говорили про штрафи чиновникам щодо невикористання української мови. Чи будете ви долучати

комітет до цієї роботи? Тому що я готова долучитися, і вважаю, що це дуже слушна думка. Українська мова має бути державною.

І останнє питання. Діяльність Українського інституту книги. Що зробити для того, щоб популяризація української книги, українського письменництва за кордоном була більш масштабною? І на ваше переконання, скільки треба коштів на програми з підтримки українського перекладацтва?

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Пані Ірино, хочу анонсувати, ми зараз ведемо роботу над бюджетною пропозицією на наступний рік. Вона дуже амбітна. І вона амбітна по всіх напрямках, не тільки з приводу книги і з приводу підтримки реставрацій, але з приводу багатьох інших проєктів, якими опікується комітет і міністерство. Тобто ми думаємо, що потрібно робити новий серйозний крок вперед. Так, нам дещо спільними зусиллями вдалося з приводу підняття ваги культури, але цього замало.

Стосовно конкретних питань з приводу Писанки. Нам потрібно переговорити з естонцями, ми розпочали розмову, що не було тут, так би мовити, руху супротиву.

З приводу Бабиного Яру. Є державна концепція, як ви знаєте. Є концепція, яку розробив Фонд "Меморіал". Були дискусії, вони переважно, на мій погляд, несуть політичний характер, тобто там звинувачення з приводу того, що з того боку є деякі російські партнери цього меморіалу. Коли ми розпочали вивчати це питання по суті, розходжень набагато менше, ніж, тих, які накладаються. Нам важливо дивитися на те, щоб науковці знайшли якомога більше точок дотику як ті, які працювали над концепцією, так і ті, які зараз долучилися від меморіалу. Є план заходів, який затверджений оргкомітетом, і, очевидно, він буде видозмінюватися, в оргкомітеті бере велику участь велика кількість людей. Це все прозоро.

Стосовно УКФ наглядової ради. Для мене так само важлива сталість цієї інституції, тому що вона започаткувала достатньо серйозні зміни в

світогляді сприйняття того, як видаються гранти від держави, це достатньо прозора процедура. Так, були питання стосовно експертів, як і завжди такі питання бувають. Але хотів би нагадати закон, який існує, стосовно УКФ, там є наглядова рада. Власне, наглядова рада і обирає керівника, який нещодавно був обраний. Він знаходиться зараз у процесі затвердження документів, перевірки документів. Ми регулюємо лише стратегічні кроки і допомагаємо фінансово, власне, УКФ. Для мене людина, яка відповідає за формування бюджету та використання бюджетних коштів, дуже важливо зберегти: а) прозорість, б) щоб діяльність УКФ була видимою, значимою, і зберегти сталість і інституцію в подальшому. Це прекрасно усвідомлюю.

Щодо штрафів чиновників. Наскільки я пам'ятаю, Микито, ми розмовляли стосовно поправок до закону...

ПОТУРАЄВ М.Р. У нас сьогодні є це питання в порядку денному, питання взагалі про іспити, бо починати треба з іспитів, потім вже переходити до штрафів. Там не все гаразд. Я сподіваюся, що ми сьогодні встигнемо це питання розглянути. І ми, так, говорили про наближення, навпаки про наближення терміну, коли будуть вже штрафами каратися чиновники за незнання української мови. Але поки ми не вирішимо...

(Шум у залі)

КАЧНИЙ О.С. ... *(не чути)* з конфіскацією майна.

ПОТУРАЄВ М.Р. Олександр Сталіноленовичу! Ну, ви ж знаєте мою позицію: "з розстрілами".

КАЧНИЙ О.С. О!

ПОТУРАЄВ М.Р. Я вважаю, що всі питання треба вирішувати радикально.

(Шум у залі)

ПОТУРАЄВ М.Р. Тому так, ми точно це розглянемо, Ірино Мирославівно, але коли ми вирішимо точно питання з тим, що ми почнемо атестацію на вході, так.

Зараз, одну хвилиночку, Павле Миколайовичу, давайте в порядку отримання пропозицій: Дмитро Нальотов, потім Гео Лерос, колеги з "Європейської солідарності". Я бачу, колеги. Всім дам слово.

НАЛЬОТОВ Д.О. Олександрє Владиславовичу, у мене декілька запитань стосовно галузі туризму. Ми всі розуміємо, як постраждала галузь під час пандемії. У мене немає багато запитань по 2020 року, бо розумію, що весь бюджет у нас був переданий на пандемію і ті заходи, які вдалося зробити, вони були в чомусь промоційні і, на мою думку, досить гарно відбулися.

У мене запитання щодо 2021 року, три запитання. Перше запитання. На днях стало відомо, що в міністерстві розформований директорат з туризму. І у мене запитання: як саме буде відбуватися сьогодні формування державної політики, формування політики міністерства і хто саме буде займатися цим питанням?

Друге питання. Сьогодні на цей рік, на 2021-й, виділено 100 мільйонів гривень на розкриття туристичного потенціалу. Але сьогодні 19 травня і міністерством досі не підписаний план заходів для Держаного агентства розвитку туризму. Пройшло вже майже півроку, і я вважаю, що потрібно вже перейти до питання реалізації цієї програми.

І третє запитання: чи працює наразі група із створення цільової програми стосовно туризму? Хто в складі цієї групи і чому не долучають представників Комітету гуманітарної політики?

ТКАЧЕНКО О.В. Третє питання яке?

НАЛЬОТОВ Д.О. Щодо створення цільової програми по туризму (три питання) на розкриття туристичного потенціалу, на соціологію, важливу таку для галузі, повністю згоден, на створення порталу і реєстрів.

ТКАЧЕНКО О.В. Оскільки план заходів, який передбачався, він вперше затверджується, в принципі, потрібно було як Мінфіну, так і нам всередині міністерства відпрацювати коректність використання цих коштів, тому що ви прекрасно розумієте, що будь-які заходи, наприклад, соціологія чи промоція, чи, там, відеоролики, розміщення за кордоном – вони будуть викликати підвищений інтерес публіки стосовно характеру їх використання. Він знаходиться на виході, цей план заходів. Ми цього тижня лише тричі розмовляли з приводу його затвердження. Я думаю, що якщо не сьогодні, то завтра він буде підписаний і засланий. Але я прошу, щоб ви зрозуміли, що ми достатньо відповідально відносимось до того, щоб коректно використовувати державні кошти вперше на ці програми.

Стосовно директорату. Створено спільний директорат, це директорат і туризму, і креативних індустрій, тому що у нас з'явився новий напрямок, яким опікується міністерство, це 34 галузі креативних індустрій. І сьогодні, до речі, було на уряді затверджено Раду при Кабінеті Міністрів з приводу креативних індустрій.

Стосовно групи цільової програми, чесно кажучи, я дізнаюся, скажу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Гео Багратовичу.

ЛЕРОС Г.Б. Знаєте, як історія: в кожному жарті є доля правди.

По-перше, я хотів би звернутися до голови комітету направити колективний лист до КМДА та правоохоронних органів стосовно питання, яке підняв пан Сушко, щоб дізнатися, що це за новобудова, яка поряд з

кінотеатром. Тому прошу голову комітету підтримати цю ідею: направити колективне звернення до Київської міської державної адміністрації, і ми дізнаємося, наскільки там це все законно робиться.

Друге питання до пана міністра. Ви торкнулися теми забудови Києва. Для мене це питання досить болюче, стосовно "смотрящих", які систематично забудовують Київ. Я хочу зауважити, що третина складу цієї комісії, вона афілійована з так званим паном Денисом Комарницьким, людина, яка збиралася так само забудовувати "Кінохроніку" на вулиці Коновальця. Ми це дружньо з міністерством та комітетом зупинили, коли було виїзне засідання. Як мінімум одна людина з прізвищем Дегтяр, якщо ви звернетесь до потенційно добросовісних забудовників, добросовісних саме, то вони всі вам підтвердять, що ця людина, яка систематично заробляла гроші за рахунок присвоєння статусу "пам'ятник архітектури", потім це знімалося, потім вішалось і була певна такса.

Тому у мене до вас прохання: більш прискіпливо віднестися стосовно створення цієї ради. І якщо треба якась консультація від комітету, то комітет залюбки готовий приєднатися до формування цього складу, щоб все це було публічно і абсолютно добросовісні люди там були.

Друге, мене більш цікавить питання стосовно сучасного мистецтва.

ТКАЧЕНКО О.В. Давайте я відповім на перше, а то я забуду до першого. По-перше, ви прекрасно знаєте моє ставлення до всіляких "кришуючих" і пана Комарницького в тому числі. Тому питання скоріше з приводу тих чи інших людей, яким чином вони афілійовані, явно не до мене.

Хотів би наголосити, що питання стосовно історико-архітектурних опорних планів передбачає значне, ну, затвердження його АП передбачає, що всі оці індивідуальні дозволи набагато простіше будуть вирішуватися, тому що затвержені зони, там затверджено висотність і так далі. Тобто там нема тоді потреби затверджувати окремі якісь будинки і з приводу них шукати "підводні камені" чи ще щось стосовно цього питання.

Я, допоки не потрапив в це міністерство, думав, що всі знають, як знімати кіно. Але тепер я знаю, що всі знають, як охороняти культурну спадщину і це для мене виявилось одкровенням.

Я почув ваше зауваження з приводу Дегтяря, я наводив довідки в тому числі і серед колишніх колег по парламенту. Є різні точки зору. Так само як і різні точки зору з приводу того, що, власне, гарний фільм чи не гарний. Але я зрозумів зауваження. Повірте, я достатньо прискіпливо ставлюся до цього питання.

ЛЕРОС Г.Б. Я абсолютно впевнений, тим паче, будучи опозиційним політиком, я за вас віддав свій голос. Я позафракційний.

Тепер стосовно сучасного мистецтва. Мені хотілось би дізнатися, які кроки зроблено для відкриття Музею сучасного мистецтва? Де він планується? За які кошти планується його побудувати?

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Було обговорення. До речі, ще анонс, сьогодні уряд прийняв рішення про оголошення Контрактової площі і Гостинного двору пам'ятками національного масштабу. Да. І обговорювалося спочатку питання стосовно того, щоб в Гостинному дворі, власне, можна було зробити Музей сучасного мистецтва, але всі колеги-куратори відомі мистецтвознавці сказали, що це неможливо з огляду на характер. Ні. Там немає вільного простору. Тобто там багато колон, і це неможливо.

Розглядалося 2 чи 3 окремих об'єкта з тих, що існує, і "Мистецький арсенал", і "Український дім" так само, як і варіант будівництва окремого музею. На сьогоднішній момент, я не хотів би спойлерити, але певні зрушення в цьому напрямку є. Думаю, що найближчим часом ми готові будемо анонсувати початок роботи над створенням цього музею.

ЛЕРОС Г.Б. А "початок роботи", що ви маєте на увазі?

ТКАЧЕНКО О.В. Оголошення, де саме він буде розміщений, і оголошення того, що має бути заплановане створення концепції, залучення фахівців для створення цієї концепції, в тому числі зарубіжних. Ну, як ви правильно зауважили, відправною точкою має бути "Д".

ЛЕРОС Г.Б. І останнє, пан Ткаченко. Дуже хотілось би, щоб у прийнятті рішень у вигляді консультацій залучались депутати комітету, не тільки представники Офісу Президента.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я думаю, що це не було запитання, це була ремарка.
Пан Микола Княжицький, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Ну, по-перше, я дійсно хочу подякувати пану міністру за роботу, тому що він дійсно робить багато корисних справ, міністерство працює на відміну, на жаль, від багатьох інших органів державної влади. Очевидно, у мене будуть певні зауваження, у мене навіть не буде особливих питань, у мене будуть, може, певні пропозиції і певні зауваження.

Ну, по-перше, згідно статті 228 Регламенту Верховної Ради, Верховна Рада щороку має розглядати Звіт Кабінету Міністрів про хід і результати виконання схваленої Верховною Радою Програми діяльності Кабінету Міністрів. Якраз в цьому парламентський контроль і полягає – перевіряти, чи виконує уряд ту програму, яка затверджена Кабінетом Міністрів. Натомість Програма діяльності уряду, Звіт про яку зараз нібито презентується, вона не була підтримана парламентом. І згідно законодавства нова програма уряду може бути подана до парламенту не раніше ніж через рік з моменту схвалення попередньої. І тому нам би цікавіше було не звіт про виконання неіснуючої програми, хоча що робить міністерство, безумовно, цікаво і

важливо, а важливо, щоб уряд схвалив все ж таки програму в Раді і подав її, і потім виконував. Це *(нерозбірливо)*. Бо на сьогодні предмет розгляду відсутній.

ТКАЧЕНКО О.В. Програма, здається, в Раді і знаходиться.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Але ми не можемо обговорювати Звіт про виконання програми, яка не була...

ПОТУРАЄВ М.Р. Александр Владиславович, не буди лихо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Але це не претензія до міністра, це просто на загальне зауваження на комітеті.

Тепер щодо ще деяких речей. У нас Закон про мову чітко *(не чути)*: має бути розроблена і затверджена Державна програма сприяння опануванню державної мови. Згідно зі статтею 5 Закону про забезпечення функціонування української мови як державної саме Кабінет Міністрів затверджує і забезпечує виконання Державної програми сприяння опануванню державної мови.

ТКАЧЕНКО О.В. Миколо, ми сьогодні затвердили.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, сьогодні ви затвердили інше, сьогодні уряд схвалив не цю програму, яку вимагає закон, а Концепцію державної цільової національно-культурної програми забезпечення всебічного розвитку української мови, в рамках якої призначається...

ТКАЧЕНКО О.В. Спасибі пані Марині, що підказує. За Регламентом спочатку концепція, а потім програма.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, справа в тому, що програми досі, багато років немає. Я на цьому наголошую і вважаю, що закон треба виконувати і програма має...

ТКАЧЕНКО О.В. Миколо Леонідовичу, буде нарешті.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Перший крок зроблено.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, я ще раз, до вас у мене претензій немає, і те, що зроблено перший крок, це добре. Я просто кажу, що хотілось би, щоб була і програма.

Дійсно, мало інформації було про ці центри дезінформації. Їх є два, як я розумію, один в Мінкульті, другий в РНБО, чим вони один від одного відрізняються і що насправді роблять, до кінця незрозуміло, але думаю, що вони тільки почали працювати, потім, мабуть, з вашою допомогою ми запросимо керівницю цього центру або і двох центрів і послухаємо, що вони роблять.

На жаль, тут пан Нальотов говорив про туризм. Я хочу його зараз підтримати, бо я звертався до уряду щодо необхідності підтримки вжиття конкретних заходів сфери внутрішнього туризму і уряд, на жаль, мені не відповів, бо навіть ті кведи, які стосуються роботи в туристичній сфері, для того, щоб люди отримали по 8 тисяч, вони не є в переліку і працівники туризму через обмежувальні заходи так само, вибачте, не могли працювати як і працівники роздрібною торгівлі, але отримати свої 8 тисяч не можуть. Тому я прошу просто звернути на це увагу.

ТКАЧЕНКО О.В. Миколо Леонідовичу, хотів нагадати, що завдяки нашій спільній роботі готелі якраз були відкриті, крім червоної зони. Там

дійсно є втрати, пов'язані з минулим роком, але саме тому ми зараз працюємо над програмою сертифікатів, якраз туристи в готелі дуже активно відгукнулись.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Це так, але туризм, як ви розумієте, це не лише готелі, це і екскурсиводи.

ТКАЧЕНКО О.В. Екскурсиводи. Там програма сертифікатів стосується і їх. Оскільки в бюджеті не передбачено було коштів з приводу грантів, ми розширили можливості про програмі "5-7-9", тобто там можливості теж були.

По 8 тисячам я згоден, але там є оборотна сторона цієї медалі. Для того, щоб отримати 8 тисяч, треба бути або, умовно кажучи, сплачувати якісь податки.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Принаймні мої знайомі, які працюють, як правило, вони ФОПи. Це не претензія до вас. Я просто кажу ніби свої певні зауваження.

Ви знаєте, з чим я ще зіткнувся. У нас є майно творчих спілок, дуже прошу міністра звернути на це увагу. Ми готові тут допомогти, тому що не зараз, наприклад, коли ми говоримо про майно Спілки художників, от я знаю у місті Львів це майно Спілки художників було передано, яке справді є перлинами в місті, невідомим якимось управляючим, які його переоформили просто на себе, і таким чином зараз на площі Міцкевича, в центрі міста, з одного боку будується, побудований жахливий будинок "Укрсоцбанку" на знищеному місці, а тоді знищили будинок Спілки художників і тепер знову всупереч рекомендаціям незрозуміло який готель будують, взагалі знищують вигляд Львова. Це раніше робилось, це не ваша відповідальність, але я буду дуже вам вдячний, якщо ви звернете на це увагу, принаймні на центр Львова і на майно спілок, зокрема Спілки художників.

І останнє, що хочу сказати. Це болюча наша тема Бабиного Яру. Ви знаєте, по-перше, в Оргкомітет з відзначення цієї справді визначної дати дуже багато відповідальних відомих людей було не включено, я думаю, хто цим займався давно, я думаю, що було б непогано рекомендувати уряду це переглянути. І, безумовно, є ця проблема, що в святому місці приватна структура, я навіть не кажу, хто спонсори, а приватна структура будує те, що їй заманеться. В принципі в жодній країні такого немає. Ми ж не можемо собі уявити, що ми дамо забудовувати Інститутську, де загинула Небесна Сотня, приватній структурі на власний розсуд забудовувати, а в Бабиному Ярі ми це дозволяємо, а там загинули представники перш за все єврейського народу, так само багато українців, ромів і представників інших людей, і, безумовно, це державна справа, все ж таки держава має робити там меморіал і курувати це відзначення. Ніхто не заперечує залучення меценатів, які хотіли би допомогти державі це робити, але врешті-решт до цього ми маємо прийти.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Стосовно будинку творчих спілок у Львові дізнаємося.

Стосовно оргкомітету, там були пропозиції на першому оргкомітеті щодо включення кількох людей і вони, скоріш за все, будуть включені.

Щодо Бабиного Яру – це не прецедент, що існує державно-приватне партнерство, і жоден об'єкт не приймається без опрацювання разом з фахівцями і працівниками заповідника, і міністерства. Тому там немає недозволеного будівництва.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, на жаль, документу про державно-приватне партнерство немає. Готові співпрацювати, розуміємо вашу ситуацію, не висловлюємо якихось, я особисто, претензій, але, в принципі, це болюча тема і ця тема буде розкрита.

У Львові хочу наголосити, що відбулося...

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, не заважайте.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Отже, Спілка художників. Це майно, яке художників. Там тих, хто був проти, повиключали звідти. В Стрийському парку на площі Міцкевича величезна фабрика, єдина скульптурна фабрика в Україні, де працювали скульптори унікальні. Все це опинилося в приватних руках управителя. І, в принципі, тепер забудовується центр міста на базі цього майна.

Це інше питання, щоб Мінкульт проконтролював. Це прошу вас, бо є питання майна, є питання забудов, знищуючи ансамбль "Архітектурний Львов". І це там величезна проблема з тим майном цих спілок.

А я так зрозумів, коли з тим стикнувся в себе на мажоритарному окрузі, що це проблема всюди по Україні, бо схожа ситуація в Івано-Франківську. Давайте передамо. Передамо державі, міністерству ... *(не чути)*

ТКАЧЕНКО О.В. Миколо, ти ж знаєш, це громадські організації. Як ми можемо у них забрати майно і передати?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Законом ми можемо це зробити, якщо буде спільна підтримка.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Колеги, давайте переходити далі.

Дякуємо, Миколо Леонідовичу, за ваші пропозиції.

Павле Миколайович, у нас ще не всі висловились.

Пан Юрій Павленко, так? Будь ласка, Юрій Олексійович.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановний пане міністре, дійсно, сфера культури креативні індустрії потрапили в одне з найскладніших становищ в умовах

коронавірусу. І тут треба чесно відзначити, що міністерство розглядало коронавірус, пандемію не як виправдання: "Чому ми нічого не робимо і у нас провал". А як виклик, на який треба адекватно реагувати. І тут треба віддати належне, міністерство зробило все, що було в їх силах з тим, аби мінімізувати втрати. І ми як комітет тут були співучасниками цієї роботи. І в цьому є позитив в роботі міністерства.

Разом з тим треба відзначити, що ми ж сьогодні не розглядаємо (і тут якраз з паном Миколою згоден) Звіт про хід і результати виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України, якої немає, тому що парламент її не затверджував. Ми скоріше тут розглядаємо звіт конкретних міністрів про конкретну роботу конкретних міністерств в звітний період протягом цього року.

Тому ми все-таки очікуємо, що Кабінет Міністрів спроможеться нарешті-то створити програму з чіткими завданнями, за які можна було би далі парламентом запитувати. Бо в даному випадку у нас скоріше дружня розмова, а не реальне підведення підсумків роботи міністерств. Але дякую, що така можливість в комунікації, в спілкуванні є.

Разом з тим у мене скоріше питання не стільки до культурної, до культурних індустрій, бо тут якраз ми бачимо позитивну роботу міністерства, в частині інформаційної політики. На мій погляд, плямою не тільки на міністерстві, на всій країні буде ситуація, яка склалась в цьому році, коли в позасудовий спосіб вперше в країні були фактично закриті три провідні інформаційні канали. І тут міністерство скоріше підтримало такі дії, а не стало на захист свободи слова і, власне, інформаційної політики країни.

Разом з тим в мене питання не щодо цих каналів, бо ми розуміємо, тут відповідальність інших осіб, які ухвалювали це рішення і підписували, скоріше мене цікавить позиція міністерства в частині роботи "Першого Незалежного" каналу, який був створений журналістами, які стали його співвласниками, і яких фактично заборонили роботу через просто лист Служби безпеки України на відповідних провайдерів і тут якраз от

міністерство могло би виступити на захист журналістів, свободи слова і можливості працювати відповідному телеканалу в рамках закону і законодавчого поля, але замість того, щоб захистити свободу слова, не допустити цензури в країні, міністерство більше уваги приділило формуванню центру дезінформації, тут я не помилився.

ТКАЧЕНКО О.В. Протидії.

ПАВЛЕНКО Ю.О. А от мені здається, що це якраз створення "не мьтьем, так катаньем", не законом, так знову ж таки в позазаконний спосіб створення інституції, яка може стати, я хотів би помилитись, але може стати, враховуючи ту політику, як вона розвивається, якраз центром цензури і дезінформації. Тому от в мене якраз запитання стосується позиції по "Першому Незалежному" і чому міністерство не стало на захист.

І друге питання. Були слухання в комітеті, які стосувались інформаційної політики держави щодо Криму і неконтрольованих територій Донбасу. За тією інформацією, яка є, тут дуже недостатня робота, а фактично ці люди, українські громадяни в Криму, в Донецьку, в Луганську і в інших неконтрольованих населених пунктах позбавлені українського мовлення, і тут, як попередні уряди, так, на жаль, і цей уряд зробив дуже мало, щоб дати таку можливість українським громадянам і причому це стосується не тільки за лінією розмежування, але і перед лінією розмежування.

Як ви оцінюєте роботу в цьому напрямку протягом року і чи є план дій, ми його на слуханнях попередньо чули, наскільки ви вважаєте, от на наступний рік ви спроможні хоч зробити крок вперед для того, щоб отут захистити інформаційне поле, отут захистити українського громадянина і тут дати можливість українському громадянину отримати інформацію через засоби масової інформації як електронні, так і друковані.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. З приводу першого питання. Перепрошую, пане Юрію, при всій повазі, але в нас різні точки зору стосовно закриття трьох так званих медведчуківських каналів, було рішення, як ви знаєте, відповідне РНБО. Ми з міністерства направляли лист до YouTube стосовно закриття цих каналів на YouTube. Я вважаю фікцією створення журналістами так званого "Першого Незалежного" каналу, тому що всі ви прекрасно знаєте, що фінансування такого обсягу витрат діяльності збиткового каналу навряд чи можливо за рахунок журналістів, але дії рішення СБУ коментувати не буду, я можу коментувати лише редакційну політику тих, кого б називати медіа, я би, наприклад, не ризикнув, тому що в принципі вони працювали за кремлівськими наративами.

Стосовно питання про Центр дезінформації, протидії дезінформації. Його мета – виявляти, повідомляти, інформувати, а не займатись цензурою, тому що в нього, в цього центру, немає таких повноважень, ні законодавчих, ні жодних інших. Але це європейська практика, такі центри існують в багатьох країнах: в Латвії, в Фінляндії, в Чехії, такий центр є в Брюсселі. Якщо наш центр працює в першу чергу з публічною інформацією, оприлюднює її, то центр в РНБО, з яким ми координуємо наші дії, працює також з безпекою, з безпековою інформацією. І я не бачу тут, навпаки, я думаю, що запізнилось створення таких центрів, яке наразі в Європі вже відбулось кілька років тому.

Стосовно болючого питання мовлення на окупованих територіях, там є об'єктивні і суб'єктивні фактори. Об'єктивні фактори полягають в тому, що як тільки посилюється, наприклад, сигнал українських мовників на ту територію, наприклад, аналоговий, там збільшується протидія цьому сигналу і погашення цього сигналу. Прекрасно знаєте, що були програми розповсюдження карток цифрового мовлення України, це призводить до того, що ті люди, які, так би мовити, "стучать" на тих українців, які живуть на окупованих територіях, примушували не тільки штрафами, але й позбавленням волі припиняти отримувати мовлення українських телеканалів.

Стосовно мовлення того, яке здійснюється телеканалом "Дом" і деякими іншими засобами масової інформації, тут є над чим працювати, це слушне зауваження, і є комплексна програма, яка зараз обговорюється в уряді стосовно, так би мовити, цілого каскаду кроків, які направлені як на протидію російській пропаганді, так, і з іншого боку, на те, щоб якомога більше українців на окупованих територіях отримували інформацію з України.

ПАВЛЕНКО Ю.О. А хто є відповідальним органом за інформаційну політику? Ви чи міністерства, чи віце-прем'єр?

ТКАЧЕНКО О.В. Стосовно окупованих територій ці повноваження перебрало на себе Міністерство з реінтеграції.

ПАВЛЕНКО Ю.О. А ви тут допоміжне.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пан Володимир В'ятрович, потім пан Олександр Качний.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Пане міністре, доброго дня. Хотів запитати, маю два питання.

Перше. У 2020 році при перегляді бюджету було фактично скорочено до нуля таку статтю як створення архіву Інституту національної пам'яті. При ухваленні бюджету на 2021 рік знову ж таки не відновлено фінансування цього архіву. Натомість ви, представляючи цей бюджет, говорили про те, що вами будуть зроблені якісь кроки, які відновлять це фінансування. Минуло півроку і два тижні вже 2021 року. Які саме кроки вами зроблені? І коли можна очікувати відновлення цього фінансування? Це перше.

Друге теж з галузі національної пам'яті. Ми знаємо, що спорудження меморіалу Героїв Небесної Сотні на Алеї Героїв Небесної Сотні заблоковане

через арешт ділянки Офісом Генерального прокурора. Які кроки здійснені знову ж таки Міністерством культури для того, щоб розблокувати створення цього меморіалу?

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. Пане В'ятрович, ви як людина, яка працювала в державних органах, знаєте, як іде фінансування з початку року. Воно іде не зовсім активно.

Стосовно архіву. Передбачено 34 мільйони, і є перекидка коштів зараз, і я думаю, що найближчим часом ці кошти підуть як перший раз фінансування на архів.

Друге, стосовно меморіалу. У нас були зустрічі в Генпрокуратурі і опрацьовувалося це питання Інститутом нацпам'яті. На сьогоднішній момент всі ті компроміси, які ми пропонували прокуратурі стосовно можливості розпочати там роботу, на жаль, через те, що справа не закрита і родичі Героїв Небесної Сотні мають різне абсолютно ставлення до цієї теми, неможливо і з юридичної точки зору, і з точки зору родичів. Тому ми опрацьовували питання і підписали меморандум з родичами про облаштування, російською "облагораживание", власне, Інститутської так, щоб можна було в межах закону, і це погоджено з прокуратурою, цю територію привести трошки до ладу. От такий стан справ.

Стосовно музею. Ви знаєте, що нами нарешті досягнуто угоду про безкоштовну передачу авторських прав від німецьких архітекторів до музею, власне, це дозволить розпочати вже цього року проектні роботи і, можливо, перші будівельні, на що теж передбачені кошти.

ПОТУРАЄВ М.Р. Зараз, будь ласка, пан Олександр Качний.

Потім пані Євгенія Кравчук. Потім Павло Миколайович Сушко. А я, з вашого дозволу, вискочу на хвилиночку.

КАЧНИЙ О.С. Пане міністре, скажіть, будь ласка, а от якраз стосовно музею, про який іде сьогодні мова, Небесної Сотні. У нас була така інформація, всі це обговорювали, що Генеральна прокуратура чи прокуратура міста Києва викрила багаточисельні там крадіжки, там біля 100 мільйонів гривень грошей, які були виділені на будівництво і кудись вони пішли до підрядника, і потім нічого не було зроблено. Це перше питання. Яка у вас інформація про стан цієї справи?

І друге, ще раз хотілося б почути вашу думку, чи я її правильно зрозумів, що ви маєте таке право сказати, що "Перший незалежний" канал, який створений журналістами, не є каналом журналістів і не є тим каналом, який має право існувати в наших телевізійних мережах, так я зрозумів?

ТКАЧЕНКО О.В. Давайте по черзі.

КАЧНИЙ О.С. По черзі, будь ласка.

ТКАЧЕНКО О.В. Прокуратурою було порушено справу не з приводу музею, тому що там жодного обігу коштів не було взагалі, а з приводу меморіалу. Було розпочато будівництво на меморіалі, були закуплені обладнання, там липи навіть, але потім склалося накладення арешту прокуратурою, і, власне, ці кошти були вже витрачені, але фактичне їх застосування неможливе.

КАЧНИЙ О.С. Це більше 100 мільйонів.

ТКАЧЕНКО О.В. Так. Це відбувалося, здається, у 2018-2019 роках, тобто я, наприклад, знаю, що липи і камені є, але куди їх дівати не знаю, тому що там накладено арешт.

КАЧНИЙ О.С. А де він є?

ТКАЧЕНКО О.В. Зберігається на території у підрядника.

Стосовно каналу. Я казав власну точку зору, що навряд чи можливо, що журналісти самі фінансують збитковий бізнес. Я не казав, що вони не мають права існувати в мережах. Наскільки я знаю, вони в мережах собі спокійно існують, в YouTube їх ніхто не забороняв.

КАЧНИЙ О.С. *(не чути)*

ТКАЧЕНКО О.В. Ні, дивіться, я не знаю, що там було з цифрою...

КАЧНИЙ О.С. ... *(не чути)* з листом Служби безпеки...

ТКАЧЕНКО О.В. Я думаю, що варто звернутися до Служби безпеки України. Це ж не моїм листом.

КАЧНИЙ О.С. Ви ж казали, що ви підтримуєте.

ТКАЧЕНКО О.В. Ні. Я сказав, що це питання Служби безпеки України. А стосовно характеру так званої редакційної політики цього каналу...

КАЧНИЙ О.С. Так головне ж питання: чому ви не стали на захист журналістів, як журналіст у минулому, як головний продюсер цілого каналу, який може теж потрапити завтра під такі ж репресії?

ТКАЧЕНКО О.В. З точки зору оцінки редакційної політики я ці медіа медіа не вважаю, тому не знаю, на захист кого виступати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пані Євгенія Кравчук.

КРАВЧУК Є.М. Зручно виступати однією з останніх, уже практично всі запитання задали. Тим не менше, хотіла б уточнити, як ви ставитеся до ідеї запровадження культурної субвенції по принципу, наприклад, освітньої субвенції для місцевих громад, бо культура в умовах децентралізації дуже недофінансована. Передаються заклади зараз з районного рівня на рівень ОТГ, і дуже часто саме бібліотеки, клуби – все, що відноситься до закладів культури, вони десь там на останніх місцях у фінансуванні.

Можливо, нам варто як комітету і міністерству попрацювати над таким принципом? Зрозуміло, що це буде йти не через наш комітет, а через бюджетний, але я вважаю, що в умовах децентралізації обов'язково треба буде підтримати заклади культури. І у зв'язку з цим питання: як буде розвиватися реформа центрів культурних послуг?

ТКАЧЕНКО О.В. Я буду вам уклінно вдячний, якщо подані, розроблені у міністерстві нашому проекти з приводу культурних субвенцій, в тому числі з приводу реставрацій і ЦКП будуть зареєстровані вами як депутатами, і ми можемо їх розглянути найближчим часом на бюджетному комітеті і затвердити. Мало того, цей принцип дозволить в подальшому апелювати при затвердженні бюджету, чи ми можемо використовувати ці культурні субвенції. Безперечно, центр культурних послуг, трансформація бібліотек, вони сприяють гуртуванню громад і якісному характеру життя для цих громад. Я тільки за, буду дуже за.

КРАВЧУК Є.М. То може, заплануємо робочу зустріч, бо треба визначити, що саме фінансує субвенція ... *(не чути)* освітня субвенція ... заробітні плати, нам треба ... модель. Бо це буде довгий шлях, але дуже важливий, якщо ми дійдемо ...

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Дійшла до мене черга, якщо б знав, що будуть ці питання одразу задавати, задав би всі одразу, тож продовжу.

Щодо кіно. Ви торкнулися теми архіву, хочу сказати нашу позицію членів підкомітету, що ми були на архіві Пшеничного, який підпорядкований Мін'юсту, і там створені найкращі умови. А ми зараз бачимо, в якому стані наші хроніки зберігання, то я вважаю, що недоцільно передавати від Мін'юсту, тому що там режим і всі умови дійсно, як це має бути відбуватися.

Хочу всім членам комітету нагадати, дати інформацію, що ми протягом року напрацювали законопроект щодо змін в Закон про підтримку кінематографії. Це вже другий етап, де ми всі колізійні питання винесли, там термінологію і так далі, а також щодо ради при Держкіно, діяльність і проведення пітчінгів. Тобто великий законопроект. Запрошуємо на найближче засідання підкомітету, де ми будемо розглядати і презентувати вже цей законопроект, долучайтесь до нас міністерством.

І щодо стратегії, яка стоїть там дев'ятим питання у нас, щодо серіалів, як ви казали. На мій погляд взагалі, якщо міністерство формує політику і має кошти на проведення пітчінгу кіно, на створення проектів, то на мій погляд та на погляд членів робочої групи доцільно було б, щоб не тільки на серіали, а взагалі на всі форми підтримки виділяти кошти, але міністерство формує політику і визначає тему на рік, так? І оголошує конкурс, на який курс бере країна. І на цю тему, наприклад, космонавтика, на тему космосу там мультфільм чи серіал, чи фільм і так далі. А вже Держкіно по різних темах там, на різні тематики може виділяти кошти і підтримувати кіно.

Щодо, і так ми перейшли до теми діяльності Держкіно. Нами піднімалося питання щодо необхідності дофінансування статті витрат керівництво та управління у сфері кінематографії. Нагадаю, що через низький рівень фінансування Держкіно, а саме управлінського апарату, іде відтік кадрів, звільняються люди.

Мною було надіслано звернення на Прем'єр-міністра України, на Міністра фінансів України та Міністра культури та інформаційної політики.

Мінфін надав відповідь, що відповідно до норм Бюджетного кодексу, тобто своїми словами, що розпорядником коштів є Мінкульт, тому хай вони в своїм межах зроблять ці перенаправлення з програми на програму.

МКІП надав відповідь, що може розглянути можливість перерозподілу видатків бюджету між бюджетними програмами або за напрямками використання в порядку, але у разі надходження від КІП пропозицій вони будуть опрацьовані в установленому порядку. І тобто МКІП, в свою чергу посилаючись на низку нормативних актів, підсумував, що вирішити питання щодо збільшення видатків на оплату послуг можливо шляхом перерозподілу видатків в межах розпорядника коштів. Тобто в даному випадку мова йшла саме про Держкіно як розпорядника коштів.

І виходить така комічна ситуація, що Мінфін наголошує, що МКІП має перерозподілити кошти, а МКІП каже, що саме Держкіно повинно перерозподілити кошти та збільшити фінансування на апарат.

От, шановний Олександрє Владиславовичу, скажіть, будь ласка, хто все ж таки має перерозподілити кошти та надати пропозиції на збільшення статті витрат керівництво та управління у сфері кінематографії?

ТКАЧЕНКО О.В. Давайте по черзі. Я вдячний за запрошення з приводу Закону про підтримку кінематографії. Але хотів би нагадати, що ви також активно брали участь в створенні концепції кінокластеру. Тобто загальне бачення того, які зміни мають відбуватися в сфері і підтримки Закону про кінематографію, і Закону про кіно. Я б також хотів, щоб ми якимось чином узгодили ці процеси, тому що я знаю, що цей закон розробляється, ми так само розробляємо свої зміни до цих законів. Було б бажано мати спільну зустріч до засідання підкомітету для того, щоб узгодити ваше бачення і наше бачення.

Стосовно держзамовлення, практично ви про це говорите, те, щоб міністерство визначало теми. Ми практично шляхом затвердження нового порядку пітчінгу і передбачаємо такий характер взаємодії і з Держкіно, і,

власне, з тими проектами, які є в Мінкульті. Але так само тут варто узгодити спільну позицію стосовно моменту розпорощення різних програм, тому що існує програма в УКФ development, існує програма у Держкіно. Звичайно, колеги спілкуються, щоб вони не перекривалися, ну, вірніше, не пересікалися, щоб не було здвоєння фінансування, як це було, наприклад, в минулі роки. І тут також потрібна координація.

Стосовно перерозподілу коштів. Зарплати – це одна програма, це утримання апарату. І в межах використання цих коштів, тобто, умовно кажучи, ми не можемо перекидати з однією програми, наприклад, фінансування кіно, на утримання апарату коштів тих, яких дійсно не вистачає не тільки в Держкіно, але і в Мінкульті безпосередньо. Тому можемо з зарплати Мінкульту, а у нас там свої проблеми, достатньо великі, чи з якихось ЦОВВ перебрати і перекинути ті кошти для Держкіно, але це фізично неможливо і несправедливо по відношенню до інших. З інших програм, умовно кажучи, те, що ви говорили бюрократичною мовою, я вам перекладаю на звичайну, такої спроможності не існує.

За моєї ініціативи була нарада у Прем'єр-міністра в квітні-місяці стосовно питання, яке піднімало Мінмолоді і спорту і ми, щодо недофінансування на апарат. Були прийняті відповідні рішення, в тому числі і стосовно знаходження додаткових ресурсів по всіх міністерствах. Зараз це питання опрацьовується, воно для нас болюче і не тільки з приводу Держкіно.

СУШКО П.М. Дякую. А тут якраз у нас голова Держкіно, ми її також запрошували. Нам взагалі все рівно потрібно вирішити це питання, тому що люди звільняються, а апарат повинен працювати. І ми повинні прийти до якогось спільного рішення.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я підтримую, до речі, Павла Миколайовича, бо один з стратегічних напрямів роботи нашого комітету – це збільшення

інституційної спроможності центральних органів виконавчої влади і міністерств профільних, регулятора національного. Тому, Олександр Владиславовичу, якщо у вас є пропозиції якісь, давайте разом з нами, що зробити для того, щоб, навпаки, збільшувати міцність і професійність Держкіно, ми все, що з нашого боку залежить, ми зробимо все.

ТКАЧЕНКО О.В. Никита Русланович и Павел Николаевич, вы знаете ответ Минфина: "Де джерело?"

ПОТУРАЄВ М.Р. Олександр Владиславовичу, ми ж – парламент.

СУШКО П.М. Ми оперуємо такими великими коштами, а немає кому оперувати ними.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми теж маємо ричаги впливу.

Павло Миколайович, давайте ми зараз з вами вимкнемо наші мікрофони, щоб не заважати, а дамо слово тільки коротенько, пані Марині Кудерчук. Будь ласка, пані Марина.

КУДЕРЧУК М.М. Так, доброго дня. Дійсно, ну, нашу проблему вже озвучили. Люди кращі місця знаходять, навіть в інших ЦОВВах. На жаль, за останній місяць три фахівці залишили наші ряди і зараз коли конкурси, дуже важко, коли це і виробничий відділ, і міжнародний відділ, які трохи не добирають людей. Ми вже другий рік просимо нам додати людей, але, на жаль, такої можливості поки немає.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми вже вийшли за всі ліміти часу.

Олександр Владиславовичу, ще раз, ми з нашого боку як депутати готові надати всю необхідну допомогу, разом з вами це питання вирішувати.

Позиція Мінфіну мені відома, але мені також добре відомо, що наступить день, коли вони до нас прийдуть і нам буде з ними про що говорити.

СУШКО П.М. Дивіться, є інформація, що з одного ЦОВВу переходять в інший ЦОВВ того ж Мінкульту, тому що там кращі умови, і я знаю, що непропорційно розподіл іде між ЦОВВами. І я кажу ще раз, що ми оперуємо такими, фактично в кіно там біля мільярду гривень обсяг коштів, але апаратний бюджет мав дуже маленький, немає людей, які цим розпоряджаються. Тобто ми отримуємо неякісне кіно, немає кому це все обслуговувати. Я про це кажу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, давайте переходити потроху.

Пані Марино, коротенько, будь ласка.

КУДЕРЧУК М.М. Я кажу, що по новим ЦОВВам там вилка інша. В нас 6 років не переглядалось фінансування зарплат. І тому це така ситуація зберігається, а в нових уже іде новий порядок по зарплатах.

ТКАЧЕНКО О.В. Дивіться, пропозиції ми передали Прем'єру і Мінфіну. Ми можемо ці пропозиції вам відправити, вони передбачали збільшення витрат як для ЦОВВ по апарату, так і для Мінкульту, тому що в нас є, наприклад, в самому Мінкульті...

ПОТУРАЄВ М.Р. Я думаю так, що якщо Прем'єр-міністру потрібний..

ТКАЧЕНКО О.В. Секундочку, Никита. 80 человек нам нужно в самом только Министерстве культуры.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я розумію. Я думаю, що якщо Прем'єр-міністру потрібні нові міністр економіки, інфраструктури і охорони здоров'я, то я думаю, що ми можемо попросити звернути увагу на наше невелике прохання.

Мусимо подякувати міністру.

СУШКО П.М. Зафіксуємо давайте тоді цю пропозицію, щоб ми відправили звернення від комітету і я спеціально просив, щоб ми передвинули два питання наверх і там по стратегії саме питання до міністра буде. Тобто давайте дев'яте розглянемо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, я ж не забув, що ми проголосували, це ж проголосоване рішення. Тому я подякував за звіт, за відповіді на запитання. Давайте, поки міністр і заступник міністра тут з нами, Павле Миколайовичу, будь ласка, відмодеруйте, тільки дуже швидко.

СУШКО П.М. Є два питання, от восьме і дев'яте. Давайте тоді швидке питання щодо..

ПАВЛЕНКО Ю.О. Давайте з повагою ставитись до міністра.

СУШКО П.М. Тоді міністр буде чекати ще вісім питань.

ПОТУРАЄВ М.Р. Там тільки два питання.

СУШКО П.М. У грудні 2020 року мною було направлено звернення до Кабінету Міністрів про ініціювання та пришвидшення питання приєднання України до процесу підписання Європейської конвенції про спільне кінематографічне виробництво у редакції 2017 року. МКІП надіслало відповідь, що необхідно здійснити ряд внутрішніх процедур та фінансово-

економічних розрахунків. Після цього мною було направлено звернення до МКІП з проханням прискорити проведення цих процедур.

Пан Ростислав Карандєєв 17 лютого на засіданні комітету заявив, що до кінця лютого проект розпорядження вийде з МКІП на погодження з іншими міністерствами. У березні на засіданні комітету ви окреслили послідовність кроків...

ТКАЧЕНКО О.В. Давайте я швидко розкажу, щоб зекономити час.

СУШКО П.М. Чи є результати експертизи від Міністерства юстиції і коли вже буде на уряді цей проект?

ТКАЧЕНКО О.В. Ми направили до МЗС проект розпорядження Президента про повноваження мене підписання Конвенції Ради Європи про спільне кінематографічне виробництво та надання пропозицій щодо укладення зазначеного міжнародного договору Президентіві України.

КАРАНДЄЄВ Р.В. Тобто зараз це в МЗС.

ТКАЧЕНКО О.В. Так.

КАРАНДЄЄВ Р.В. І звідти одразу іде Президенту.

СУШКО П.М. Добре. Дякую.

Переходимо тоді до дев'ятого питання.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Давайте тоді зразу проголосуємо.

СУШКО П.М. Давайте.

ПОТУРАЄВ М.Р. Нам не треба голосувати це питання. Але воно важливе.

СУШКО П.М. Давайте тоді якесь рішення приймемо по восьмому питанню. Це окреме питання було.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я прошу тоді підтримати звернення до pana Кулеби, міністра закордонних справ, щоб швидше було відправлено до Президента.

Хто за? Хто проти? Хто утримався? Дякую.

Одноголосно.

СУШКО П.М. Тоді дев'яте питання щодо Стратегії розвитку кіно. Наразі МКІП розробляє зараз Стратегію розвитку кіно в Україні до 2025 року. Тобто це стратегія фактично, коли буде затверджена, вона визначить курс України в кінематографі.

На робочій зустрічі МКІП було презентовано концепцію цієї стратегії, яка надає більшу перевагу реальному контенту, і все, що стосується телевізійних серіалів, написано "не менше", а те, що стосується фільмів написано "не більше", і це якось дивно. До того ніяк не піднімається питання підтримки розвитку кінотеатральних мереж в Україні. Виробник отримує перші кошти саме від збору в кінотеатрах. І одне з важливих питань – це розбудова кінотеатральної мережі, особливо після пандемії, у період пандемії, коли вони страждають, фактично закриті і не мають ніяких доходів. Наприклад, у Китаї більше 54 тисяч екранів, в США більше 40 тисяч, в Індії 11 тисяч, в Україні приблизно 500 екранів. Тому вкрай важливо в Стратегію розвитку кіно закласти підтримку розвитку кінотеатральних мереж.

Також до мене надійшло звернення представників Асоціації кіноіндустрії України, що на даний час відбувається засідання робочої групи при Міністерстві культури та інформаційної політики щодо формування

стратегії розвитку кіноіндустрії та до цієї групи не долучені представники кіноіндустрії. Потрібно збалансувати стратегію розвитку кіно, щоб вона стосувалася, в першу чергу, саме розвитку кіно.

Тому пропоную МКІП спільно з комітетом та підкомітетом у сфері кінематографу та реклами, з представниками кіноіндустрії опрацювати стратегію розвитку кіно в Україні для збереження балансу в цьому вкрай важливому питанні. І я хотів би, щоб міністерство більш активно залучало нас, народних депутатів, членів комітету, мене як голову підкомітету, до обговорення саме Стратегії розвитку кіно, щоб без нашої участі не приймалися на уряді такі питання щодо прийняття стратегії, щоб не було такого дисбалансу, що підкомітет працює над законопроектом, міністерство працює над своїм законопроектом, і у нас десь будуть розходитися думки.

Тому я пропоную звернутися до пана міністра...

ТКАЧЕНКО О.В. Павле Миколайовичу, буквально 10 хвилин тому я звернувся до вас з тією самою пропозицією. Але я хотів би знати адресу тієї секретної робочої групи, яка десь засідає і нікого не запрошує.

СУШКО П.М. А це не секретна інформація. Це робоча група при підкомітеті кінематографії. Це наша робоча група.

ТКАЧЕНКО О.В. А, ваша.

СУШКО П.М. Так, звичайно.

Ми як законодавчий орган найвищий в країні, ми його.

ТКАЧЕНКО О.В. Так запрошуйте нас.

СУШКО П.М. Дивіться, ми напрацювали, а потім ми вам його презентуємо.

ТКАЧЕНКО О.В. Так ви спільно з нами, Павле Миколайовичу, напрацьовували концепт того, що ви називаєте стратегією.

СУШКО П.М. Да, я був пару засідань, а потім вже не був залучений.

ТКАЧЕНКО О.В. А після того і не було, от ми зараз повертаємося. Як тільки дізналися, що ви закон розробляєте, ми зрозуміли, що треба знову зустрітись.

СУШКО П.М. Так, тому я хочу попросити вас, щоб стратегія була прийнята за участі комітету Верховної Ради.

ТКАЧЕНКО О.В. Безперечно, Павле Миколайовичу.

СУШКО П.М. Так, все. Оце перше.

І щодо кінотеатрів, я хочу включити відео одне.

ТКАЧЕНКО О.В. Щодо кінотеатрів я хотів би сказати наступне. Нами запропонована концепція створення в невеличких містечках кінотеатральних точок. Пілотний проект, який ми хотіли запускати цього року з метою розширення кіномережі.

Гранти, які видавалися минулого року, як ви знаєте, отримували в тому числі і кінотеатри. Система сертифікатів, яку ми зараз напрацьовуємо, попередньо те, що ми бачимо, активний відгук з трьох секторів: від туристів, кінотеатрів і видавців, тому що вони у вільному ринку працюють. Тому там у нас є великі сподівання. Була нарада у Прем'єра з цього приводу, в принципі активно включилися і Мінекономіки, і Мінфін. Це питання системи може, так би мовити, буде відпрацьовано найближчим часом.

СУШКО П.М. Да. І чому я саме зазначив питання на законопроекті, тому що Верховна Рада як вищий законодавчий орган розробляє закон, а в рамках вже закону міністерства та ЦОВВи діють рамочно, в рамках цього закону саме. А коли складаються підзаконні акти зараз, вони можуть бути прийняті з різним баченням і навіть розходитися з думкою там комітету Верховної Ради. Тому от я хотів би, щоб ми спільно працювали.

Запустіть, будь ласка, відео з Ocean Plaza. *(Перегляд відео)*

Дивіться, це Ocean Plaza. Бачите, тут щільно сидять люди, там немає жодної дистанції, так? Але щоб потрапити в кінотеатр, потрібно пройти через цей натовп людей та, можливо, підхопити там вірус. Так? Для чого діє це карантинне обмеження 50% заповнюваності кінотеатрів? Тобто люди, які ідуть в кінотеатр, проходять через цей натовп людей, піднімаються в кінотеатр і далі там вже діє розсадка 50%, там два крісла, через два крісла, маски і так далі. Тобто, якщо вони ідуть вже через цей торговельний центр, то немає сенсу, щоб діяло обмеження на 50%.

І після, дивіться, ресторани працювали на винос. Дайте я закінчу. Мали можливість працювати на винос. А кінотеатри взагалі були закриті. Я прошу і до пана міністра звернутися, і до Прем'єр-міністра, щоб ми спільними зусиллями звернулися до уряду, щоб скасували це обмеження на 50% заповнюваності кінотеатрів. Пане Олександрє Владиславовичу?

ТКАЧЕНКО О.В. От Марина Володимирівна була свідком запитів, які я робив на уряді стосовно цих скасувань. До останнього моменти поки діяли помаранчеві зони і був сплеск, в принципі відповідь була зрозуміла. Зараз ми спробуємо відпрацювати на кількох заходах, які поновлюються: там концерти, мається на увазі невеликі, а менші – з приводу запровадження системи тестування, наприклад, на вході, щоб люди могли негайне тестування використовувати і могли проходити.

Я за те, щоб відмінити всі в жовтих зонах обмеження принаймні на культурні заходи, тому що в жовтих зонах там більш-менш зрозуміла історія.

Єдина буде проблема з великими концертними подіями – на стадіонах і так далі. Тому що там стримати народ буде надзвичайно важко. Буду задоволений, якщо ви дасте такі пропозиції, готовий оголошувати їх на уряді.

ПОТУРАЄВ М.Р. Це треба проголосувати, колеги. Хто за те, щоб звернутися до Прем'єр-міністра та уряду України з пропозицією переглянути обмеження на проведення культурно-масових заходів, а також відвідання кінотеатрів і так далі в жовтих карантинних зонах?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ми не можемо це говорити, тому що в даному випадку є епідеміологічна ситуація.

ПОТУРАЄВ М.Р. В жовтих зонах, Юрій Олексійович. В жовтих зонах.

ПАВЛЕНКО Ю.О. У нас є лікар, який має визначати. Для цього є відповідні структури, які несуть відповідальність.

КАБАНОВ О.Є. Это их нарушение, это не связано никак.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Да, будут штрафы.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрій Олексійович, у нас діє адаптивний карантин. Колеги, у нас діє адаптивний карантин! Він на те і адаптивний, щоб уряд гнучко реагував. Ми кажемо тільки про жовті зони, ми не кажемо про помаранчеві. Кажемо тільки про жовті зони і звертаємося з проханням розглянути можливість переглянути.

Хто за таке рішення, будь ласка, колеги. Дякую.

Чи є проти?

СУШКО П.М. Микола Княжицький – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я бачив. Утримались?

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Володимире. І пані Софія утрималась. Дякую. Рішення прийнято, колеги.

Колеги, ми вичерпали питання щодо Міністерства культури та інформаційної політики.

ТКАЧЕНКО О.В. Так мне тройка, пятерка? Или я пошел?

ПАВЛЕНКО Ю.О. А по стратегії ми визначились, що ми спільно – комітет і міністерство – розвиток кіно відпрацьовуємо.

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, давайте проголосуємо, щоб прийняти стратегію разом з комітетом.

ПАВЛЕНКО Ю.О. І щоб спільна робота.

СУШКО П.М. І спільно прийняти.

ТКАЧЕНКО О.В. Що значить "спільно прийняти"? Спільно напрацювати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Спільно напрацювати. Прийняти ми не можемо. *(Шум у залі)* Стратегію уряд приймає, ми не можемо.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ні, ми можемо, ми можемо. Чому? Ми можемо з точки зору контрольної функції зобов'язати міністерство, щоб цей проект постанови пройшов погодження комітету. Це в наших повноваженнях.

ТКАЧЕНКО О.В. Я прошу прощення. Тут по поводу закона есть загальнодержавна програма розвитку національної кіноіндустрії, є програма. Те, про що говорить Павло Миколайович, це ми називали стратегією, ми називаємо це стратегією кінокластеру. Це, в принципі, початковий документ концепції. Тобто це навіть не стратегія як така, це підходи. У нас нема завдання на уряді створювати стратегію. У нас є завдання створювати загальнодержавну програму розвитку. Туди, в загальнодержавну програму розвитку, ми закладаємо якесь принципове бачення, в тому числі концепції, всього іншого. Напрацьовувати концепцію без Павла Миколайовича ніхто в трезвом уме не рискнет. Поэтому, безперечно, будемо спільно це робити.

СУШКО П.М. Дякую, Олександрє Владиславовичу. Так, напрацьовати разом з вами, а вже погодити на комітеті, щоб усі члени комітету погодили її.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, колеги, я пропоную...

ТКАЧЕНКО О.В. Вона на Верховній Раді погоджується.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я пропоную проголосувати таке рішення в редакції, яку запропонують спільно Юрій Олексійович Павленко і Павло Миколайович Сушко. Хто за? Треба підвищувати політичну вагу комітету. Хто проти?

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Хто утримався? Рішення прийнято, колеги.

Дякую.

ТКАЧЕНКО О.В. А з приводу розгляду? Це до відома ви берете, що розглянули і...

ПОТУРАЄВ М.Р. Да, до речі, колеги, от що б ми зараз дуже довго не сперечалися, абсолютно праві, і я не бачу жодного іншого виходу, як самому, я не нав'язую цю точку зору, не пристати на те, що було зауважено Юрієм Павленком і Миколою Княжицьким. Оскільки програма як така не затверджена, то ми не можемо визнавати роботу ані уряду, ані міністерств задовільною, незадовільною. Микола Книжицький слушно зауважив і послався коректно на регламентні норми, що це буде певною мірою самоуправство. Я вважаю, що перше міністерство, ми пройшли і критичний аналіз, і все, але я тут не бачу підстав для того, щоб ми голосували.

Будь ласка, Юрію Олексійовичу.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Якщо міністр майже дві години доповідав на комітеті і ми ніяк комітетом не реагуємо, то я вважаю, що для чого ми витрачали тоді цей час для цієї дискусії? Це ми могли зробити не в рамках комітету, а в рамках дружнього чаювання. В даному випадку була робота, була інформація міністра. Так, немає програми, але інформація міністра за підсумки його першого року діяльності, вона була.

Тому в даному випадку я пропоную взяти інформацію міністра до відома. Там, як хто пропонує з точки зору представників влади, це не наш уряд, це ваш уряд, це ваша відповідальність, разом з тим в частині, якщо в частині культури, першої частини Міністерства, культури і креативних індустрій, тут немає заперечень, тут була робота задовільна, тут було реагування на всі виклики, то в частині інформаційної політики, я вважаю, була незадовільна робота міністерства. Я розумію, що це є моя позиція, яка в принципі в більшості не була підтримана членами комітету, тому взяти до

відома я пропоную, а в частині в залежності від рішення комітету щодо інформаційної політики міністерства, і зокрема реагування на недружні дії по відношенню до конкретних засобів масової інформації, тут буде моя окрема точка зору чи окрема думка відповідно до Регламенту, яку я буду наполягати долучити до рішення комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Бачите, цікава ситуація. Я повністю погоджуюсь з паном Юрієм Павленком, тільки в другому аспекті вважаю незадовільною роботу, тому що мало репресій було, мало проти ворогів України.

Микола Княжицький, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дякую.

Я теж хочу подякувати міністру за звіт і за роботу, тому що це позитивно якраз, ви знаєте, ми навіть у минулому скликанні наполягали, щоб міністерства звітували, тому що до нас від уряду заходив якийсь листочок, це позитивна практика, яку міністр започатковує, і пропоную просто взяти до відома звіт міністра про діяльність міністерства за такий-то період. Якщо треба буде потім ще якось її оцінити, ми можемо це робити, у нас немає зараз таких повноважень, але взяти до відома звіт міністра ми безумовно повинні, бо він звітував і готував це.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павло Миколайович, будь ласка.

СУШКО П.М. Я пропоную проголосувати таке рішення - взяти до відома звіт міністра та визнати роботу задовільною.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ставлю на голосування пропозицію Павла Миколайовича Сушка. У нас є дві пропозиції, насправді я більш солідаризуюсь з пропозицією пана Миколи.

Давайте для протоколу.

Ставлю на голосування пропозицію, яку сформував чудово Павло Миколайович Сушко: взяти до відома та визнати задовільною.

Хто за таку пропозицію?

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Хто проти? Хто утримався?

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – утримався.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я утримався з окремою думкою в частині інформаційної політики.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я за те, щоб взяти до відома, але я вважаю, що оцінка "задовільно", може, не зовсім справедлива, може, треба було інакше її оцінити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, набрала вже пропозиція перша більшу кількість голосів.

Колеги, ми дякуємо керівництву Міністерства культури та інформаційної політики. Ми вас відпускаємо.

ТКАЧЕНКО О.В. Дякую.

Я за вами скучив. Єдине, що перед тим, як піти, хотів відрекомендувати Марину Володимирівну як дуже працьовитого відповідального колегу. Ми з нею поруч на уряді сидимо. Прошу любити і жалувати. Не ображайте, будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякуємо ще раз, пане Олександрє, пане Ярославє.

Отже, слово має міністерка соціальної політики України пані Марина Лазебна.

ЛАЗЕБНА М.В. Доброго дня, пане голово, шановні народні депутати! Я мушу спочатку порадитися з вами, тому що дійсно мене запрошено на звіт, інформацію про результати роботи міністерства за цілий рік, але чи у мене є, я передам вам всім брошури про всю соціальну політику, яка відбувалася протягом цього складного року, але чи можливо я зроблю фокус на захист дітей, сімейну політику, тому що, власне, ми з вами спільно працювали над цим. Приймається?

ПОТУРАЄВ М.Р. Так.

ЛАЗЕБНА М.В. Не хочете слухати про Пенсійний фонд.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми дуже хочемо послухати про Пенсійний фонд і про все решта, але, на щастя, це не зона відповідальності нашого комітету.

ЛАЗЕБНА М.В. Дійсно, один з надважливих напрямів соціальної політики є сфера захисту прав дітей. Ми фокусувались в минулому році на трьох основних позиціях, векторах і де ми будували свої рішення, де ми фокусувались. Перше – це була підтримка дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, та забезпечення прав кожної дитини зростати і виховуватись в сімейному оточенні або наближеному до сімейного.

Друге – це було забезпечення прав дітей в умовах децентралізації, тому що 2020 рік був і ще складний від того, що якраз були дуже потужні зміни зроблені в цій реформі.

І третій наш напрям – це реформа системи інституційного догляду і виховання, яка стала найбільш дискусійною реформою, якою опікується Міністерство соціальної політики.

Перш за все я хочу відзначити, що для підтримки дітей-сиріт і допомоги сім'ям з дітьми ми ще на початку літа, в червні, прийняли великий комплекс рішень на уряді. Це було 8 законопроектів, було 17 постанов, 4-5 законопроектів стали законами завдяки також і вашій підтримці, я вам за це дякую. Я хочу основні з них, не всі, безумовно, прокоментувати, але деякі з них.

Перше. Це були прийняті рішення стосовно безпеки дітей, захисту від жорстокого поводження і включення дітей до прийняття рішень, які їх стосуються. Ми прийняли порядок забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Це новий порядок.

Друге. Ми внесли у Верховну Раду законопроект щодо реформування системи інституційного догляду і виховання дітей. Якби ми там не сперечались і з Павлом Миколайовичем, і з іншими колегами стосовно реформи інституційного догляду, а треба сідати за законопроект і писати вже положення і законодавчі ініціативи, які потрібно імплементувати саме в законодавстві.

Наступні наші законодавчі ініціативи, вони стосувались створення умов для виховання дітей з інвалідністю, які залишилися без батьків і які виховуються в сімейних формах виховання. Ми вже з вами спільно, був прийнятий закон і ми реалізуємо, ми надали можливість таким діткам проживати і виховуватись в прийомних сім'ях, в дитячих будинках сімейного типу до 23-річного віку. Я завжди кажу, це така невелика кількість дітей, але вони є, і ми їм дали таку можливість і це важливо.

Наступне. Ми прийняли з вами комплекс законодавчих ініціатив, які не приймалися роками, стосовно забезпечення житлом дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. Ми надали можливість дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, особам з їх числа і навіть після досягнення 23-річного віку за їх бажанням отримати грошову компенсацію за належне їм для отримання жила приміщення. Це норма Конституції і ми маємо її виконувати, і завдяки нашим спільним рішенням

такий закон був прийнятий. Також ми врегулювали питання взяття на облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, це стосується також дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та їх осіб, місцем походження яких є населені пункти тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях, Автономній Республіці Крим і Севастополі. Тобто я прокоментувала тільки такі надважливі рішення, але, безумовно, їх було більше, як я вже сказала.

Коротко прокоментую ситуацію з статистикою, що відбувається в нас в системі захисту прав дітей. Стосовно підтримки дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, дійсно, наш головний лозунг, меседж, хештег, як завгодно, дитина має бути в родині. Але звичайно у нас сиротіє в рік десь близько 10 тисяч дітей і сьогодні на кінець 2020 року на обліку дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування перебувало майже 70 тисяч дітей.

Загалом сімейними формами виховання охоплено 64 тисячі дітей. Тобто показник становить 92,2% загальної кількості таких дітей. Щодо сімейних форм виховання, то у нас є 1 235 дитячих будинків сімейного типу, у нас є 3 172 прийомні сім'ї.

І мені найголовніше сказати, що нас часто критикують і колеги, які є в цій залі, що не збільшується кількість і ПС, і ДБСТ, і так далі, але головне, що збільшується кількість дітей. І сьогодні на кінець 2020 року загальна кількість дітей і в ПС, і в ДБСТ складала 14 516 дітей, що порівняно з 2019 роком збільшилось на 458 дітей.

І знову ж таки я не можу не сказати, що для нас дуже важливим є така робота, соціальна робота з сім'ями, де є небезпека по вилученню дітей. І ми протягом 2020 року, хоча рік був складний, рік був з карантинними обмеженнями і все таке інше, але все ж таки 7 тисяч сімей були охоплені соціальними послугами. І внаслідок такої роботи, соціальної роботи на місцях ми зберегли 15 тисяч дітей – в цих там у сім'ях, в 7 тисячах 15 тисяч

дітей виховується, то 14 тисяч залишилися в своїх родинях і в своїх сім'ях. Я теж це вважаю непоганий показник.

Що стосується матеріальної підтримки, бо, безумовно, треба підтримувати фінансову спроможність прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу. З 1 січня 2020 року був збільшено розмір з двох до двох з половиною прожиткових мінімумів на дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. А таким діткам, які мають інвалідність, то з двох до трьох з половиною прожиткових мінімумів.

Крім того, збільшилися розміри грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам до одного прожиткового мінімуму за кожен прийому дитину і дитину-вихованця. Крім того таке ж збільшення державної допомоги на дітей відбулося і в тих сім'ях, які є опікунами, да, там де дітки під опікою.

Стосовно коштів, тому що фінансова підтримка іде з державного бюджету. Загалом за 2020 рік з державного бюджету було виділено більше ніж півтора мільярда гривень. Це 7 чи 8 програм. Кожна із великих програм мала дитячий компонент. У мене теж є окрема статистика, якщо будуть ваші запитання, я безумовно вам надам відповідь.

Хочу зупинитися на усиновленні. У нас сьогодні на обліку дітей, які можуть бути усиновлені, в регіонах України перебуває понад 17 тисяч дітей. В 2019 році було також понад 17 тисяч дітей. У 2017 та 2018 роках було понад 16 тисяч дітей. За результати діяльності служб у справах дітей у 2020 році було усиновлено 1 239 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування. Звичайно ця статистика менша ніж та, яка була за 2019, 2017-2018 роки. Так, було декілька причин, тому що усиновлення не відбувалося так прискорено, тому що був карантин, обмежені заходи, законом були, не працювали суди. Декілька було таких об'єктивних обставин, які дійсно зупинили усиновлення.

Я мушу також визнати, і це теж є проблемою, що є випадки, коли усиновлення скасовується і призводить до повторного осиротіння дитини. У

2019 році було 35 скасуванняв усиновлення, що вдвічі більше, ніж у 2018 році. Я подивилася останню статистику за 2020 рік – там десь близько 30 скасуванняв.

Що я хотіла ще сказати? Що у мене є ще інформація, я думаю, що, можливо, колеги, будуть задавати стосовно навчання, потенційних кандидатів усиновлюючих і таке інше, ну, я думаю, можливо, я не буду вже тоді зупинятися на цьому, а прокоментую по житлу дітей, тому що у нас є субвенція в державному бюджеті, яку ми зараз реалізуємо.

Станом на 01.01.2021 року кількість дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають на квартирному обліку, становить 33 тисячі 243 особи. У 2020 році було передбачено кошти в розмірі 795 мільйонів гривень на придбання житлових приміщень дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, особам з їх числа, в тому числі грошової компенсації на придбання такого житла. Що було за ці гроші зроблено? Було придбано тисячу 750 квартир для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа і придбано 18 дитячих будинків сімейного типу. Також розпочалося будівництво одного дитячого будинку, сімейного типу було придбано і ще й будівництво.

Безумовно, я знаю, що також я мушу сказати про міжнародне усиновлення. За результатами проведеного щорічного моніторингу по Україні за 2017-2020 роки суттєво зменшилася кількість усиновлень іноземцями у 2020 році порівняно з попередніми роками. У 2020 році було усиновлено 247 дітей, що на 128 дітей менше, ніж порівняно з 2019 роком. Найбільший спад спостерігається серед громадян США. У 2020 році ними усиновлено 175 дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, тоді як у 2019 році було 291 дитина.

Ми в уряді схвалили проекти законів, які дозволять Україні приєднатися до Гаазької конвенції про захист дітей і співробітництва з питань міжнародного усиновлення, і це дозволить відслідковувати долю дитини після її усиновлення, створить умови діяльності акредитованих

організацій, дасть можливість встановити адміністративну, кримінальну відповідальність за порушення порядку влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

Наступний напрям, який я вже зазначала з самого початку, це те, як сьогодні будується система захисту прав дітей в громадах і в умовах децентралізації. Звичайно, одночасно будувати нову модель управління і коли самі громади формуються і стають на ноги, це важко, скажу вам відверто, але врешті-решт ми на сьогодні маємо вже тисячу 129 служб у справах дітей в територіальних громадах. Тобто ще не всі громади мають службу у справах дітей, але, власне, вони створюються, фахівці переходять, справи з районних служб у справах дітей передаються, фахівців навчаємо, методичні рекомендації робимо, тобто працюємо з місцевим базовим рівнем.

Також на чому хотіла б зупинити увагу, і не знаю, чому це поставила останнім, це про реформування системи інституційного догляду та виховання дітей. Ця реформа виявилася найбільш дискусійною, хоча вона впроваджується з 2017 року, але, власне, саме в цьому 2020 році ми на неї, мабуть, подивилися з усіх ракурсів, під різними призмами, під різними гаслами, тобто ми вже так всі, мені здається, так не розбиралася жодна реформа. Мабуть, це добре, тому що так потрібно. Якщо дійсно вона стосується дітей, то треба робити кроки, які не завадили б дітям. Безумовно, коли в громадах немає ще якісних соціальних послуг, і громади самі вчаться як їм робити цю систему соціальних послуг, то, безумовно, проводити або просувати, або прогресувати за реформи інтернатних закладів, це, мабуть, дійсно було б десь необачно.

Тому ми, і Павло Миколайович знає, ми багато обговорювали це питання, була створена міжвідомча робоча група, були великі дебати і дискусії, але і був напрацьований проект змін до стратегії. Ми спочатку розглядали з вами проект змін, який стосувався тільки очікуваних результатів, щоб як індикатори змінити, але ми вважали за необхідне більш ширше подивитися на цю стратегію, і якщо ви її бачили, то вона зовсім

іншого вигляду. Так, ми ставимо собі за мету розширення мережі закладів спеціальної освіти для дітей, які мають інвалідність з урахуванням принципу територіальної доступності освіти з наданням високоспеціалізованих послуг відповідно до потреб зазначеної категорії дітей, бо це надважливо.

Крім того, ми вважаємо, що такі високоспеціалізовані заклади повинні бути в кожній області, щоб дітям не довелося їздити в інші райони, і це буде передумова для цієї реформи. Ми продовжуємо реформування, але ми не забираємо такі дефініції, як ліквідація закладів інституційного догляду та виховання дітей – це все прописано в тому проекті.

Знову ж таки, ми не закриття закладів, а ми за зменшення або створення умов, і найголовніше, зменшення цілодобового перебування дітей та можливість розвитку денних послуг для дітей. Але поки цього немає, то треба все робити обережно і поступово.

І, власне, я б хотіла сказати, але не можу цього не сказати, тому що також була приділена велика робота, наближається День захисту дитини, це 1 червня, у наступну середу, буде на уряді прийнято декілька важливих документів, будуть прийняті закони, які розмежовують повноваження функцій державних органів влади і органів місцевого самоврядування захисту прав дітей, тому що треба визначитися, хто займається, де чия функція, де чия зона відповідальності. Ми також вносимо зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення. Також це все стосується системи захисту прав дітей. У нас буде важливий документ, ми хочемо підвищити ненабагато, тому що економіка не дозволяє збільшити розмір допомоги при народженні дитини і індексувати її, тому що вона не може бути вже поспіль з 2014 року замороженою, і навіть не знаєш, як людям пояснювати потім це.

Окрім того, будуть два концептуальних документи. Перший, це створення нового в Україні інструменту раннього втручання, це коли навчити батьків працювати з маленькими дітками, щоб попередити, якщо у них якісь фізіологічні особливості.

Ми будемо також затверджувати концепцію, і це депутати від нас теж вимагали, це концепція Державної соціальної програми оздоровлення та відпочинку дітей на період до 2025 року. Це теж буде все на уряді.

І ще буде один документ. Він буде стосуватися змін, це такі великі постанови, там більше 50 сторінок, це зміни до багатьох постанов, які стосуються розвитку патронатних сімей в Україні, це ті сім'ї, які забирають діток, коли вилучається дитина з сім'ї, і от вона перебуває в такій патронатній сім'ї. Ми тут повністю переосмислюємо цей механізм, як найкраще зробити знову ж таки в найкращих інтересах дитини.

Колеги, в мене все. Я готова відповісти на ваші запитання.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Марино.

Пані Ірина Мирославівна Констанкевич.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пані Марино, дякую за звіт, дякую, що ви нам надали ось такі цікаві матеріали. Ми їх, я думаю, докладно опрацюємо.

Я би хотіла з вами поспілкуватись на тему, яку ми не один раз піднімали, щодо чорнобильських дітей, зокрема харчування чорнобильських дітей. Найперше – подякувати за те, що все-таки є збільшення, практично вдвічі це збільшення відбулось, але натомість процедури харчування, які зараз збережені, вони, на жаль, не забезпечують якісного харчування чорнобильських дітей, а оскільки ми депутати-мажоритарники, представляємо ті райони, які найбільше зазнали впливу радіаційного забруднення, ідеться про 9 областей України, то я би просила вашої відповіді, чи буде з наступного року змінена ця процедура і з огляду на те, що відбувається децентралізація, чи не вбачаєте ви за доцільне передати цю процедуру харчування і розподілу відповідно коштів на рівень територіальних громад. Вони за рік вирости і вони, я думаю, будуть спроможні це все організувати. Дякую.

ЛАЗЕБНА М.В. Дякую.

Дійсно, ми це питання з вами говорили і ми навіть говорили в минулому році з огляду на те, що вже в 2021 році дати таке право і можливість саме громадам проводити тендери на харчування дітей, там же або компенсація або харчування, коли діти вчаться або не вчаться, в цих 9 областях. Але знов уж таки цей рік, він був складним, тому що саме на стику цього року треба було передавати майно і формуватись громадам, тому ми вирішили відкласти на наступний рік. Я думаю, що в наступному році треба такі повноваження, такі функції передавати саме громадам, їх треба вчити і треба давати їм інструменти самим ефективно управляти на своїй місцевості, на своїх територіях.

ПОТУРАЄВ М.Р. Павло Миколайович Сушко.

СУШКО П.М. Дякую, пані міністр, за звіт, за те, що прийшли. Я маю багато питань не лише до вас, а взагалі до діяльності міністерства, щоб це не була така особиста до вас розмова.

Нарешті ви визнали, що стратегія потребує змін, що дуже обережно треба ставитись, але що перед цим було. 2 роки ми розмовляли з вами, ви нам казали, що давайте сидати, будемо сидати, розмовляти. Ми розмовляли, розмовляли, а цим часом кожен день або кожного місяця знищували, ліквідували спеціальні школи, які ви не хотіли так дуже зберегти і внести зміни в цю стратегію. Останній випадок - Закарпаття, 6 шкіл одночасно рішенням облради ліквідовано. Доля цих дітей невизначена. От ми навіть створили ТСК вже, як голова ТСК зараз вам кажу, що першим іде ліквідація, а про дітей десь там останнім пунктом іде.

Ви казали тільки що, в мене багато дуже питань, я про такі дуже суттєві скажу зараз, а потім колеги виступлять, а потім ще є там до вас питання. Ви так тільки що сказали, що скоро буде День захисту дітей 1 червня. Але ви вже їх раз поздоровили, дітей, 1 червня минулого року ви прийняли на уряді

постанову 586, яка знущається, дія постанови просто знущається над дітьми з інвалідністю.

Тільки діти з інвалідністю повинні доказувати чиновникам або членам якоїсь там комісії, що у них є інвалідність, що їм дійсно потрібно навчатися в спеціальній школі, що вони дійсно далеко живуть і що дійсно транспорт не ходить до тих місць, де ця школа є. Тільки вони проходять це приниження і тільки їм кажуть: що ви не настільки маєте інвалідність або хочу даю вам дозвіл на перебування цілодобове, хочу не даю. Тільки ці діти мають принижуватись і їхати десь з села в район, обстукувати кабінети, щось там доказувати.

А якщо ви кажете, що всі мають проживати в родині і у вас такий хештег "родина", а чому діти заробітчани, наприклад, в школах, ліцеях, інтернатах проживають без цих комісій? Чому діти чиновників навчаються в Лондоні чи ще десь і чому ви за них не переживаєте? Це такі ж діти. Але чому тільки ті діти, які мають інвалідність, вас цікавлять, щоб вони в родині були? Чи мають всі діти проживати з родинами? Чому ви не боретесь з причинами потрапляння дітей в ці заклади інституційного догляду, а боретесь тільки з закладами! Ви зараз їх закриваєте, тобто з вашої "легкої руки" вони закриваються. Потім через декілька років ви визнаєте все ж таки, що ви неправильну політику, що ви робите антисоціальну політику. Ви визнаєте це, але вже буде пізно! Тому що ці заклади ліквідовані, вони вже ніколи не запрацюють.

Сьогодні в Верховній Раді в першому читанні прийняли закон, я виступав проти цього закону. Але нам пообіцяли, що в другому читанні приймуть все ж таки правками і там поставлять запобіжники. Але у мене немає впевненості, що ви знову не відправите на Президента України листа щодо ветування цього закону.

От дивіться, ви кажете, ви за дітей. А чому, коли депутати народні захищають дітей в Верховній Раді на ТСК, приймають закон, щоб врятувати дітей, врятувати ці заклади, приймають закон, поставили ми лише маленький

запобіжник, щоб ці заклади ліквідувалися тільки за погодженням МОНу. Тобто, щоб профільне міністерство дійсно сказало, що да, воно виїхало туди, подивилося, що ця школа дійсно не потрібна цій громаді, і після цього міністерство повинно дати дозвіл. Оце ми в законі передбачили.

Що передбачило Міністерство соцполітики? Вони направили листа на Президента з проханням ветувати наш закон, який захищає цих дітей. Після цього, от я по-різному ставився до міністерства, да, але після цього у мене нема ніякого більше відношення до вас, як тільки критикувати це міністерство. Тому що я не розумію, як можна просити Президента ветувати закон, який захищає дітей з інвалідністю?

Ось перше таке питання щодо постанови 586: чому діти та батьки з інвалідністю повинні відстоювати свої права в суді? В п'ятницю повинно відбутись перше засідання щодо розгляду справи на вашу 586 постанову.

Може ви все ж таки подаруєте дітям, поздоровите їх і захистите в День захисту дітей і просто скасуєте цю постанову, щоб вони не через суди її скасовували. Оце питання таке перше: коли скасуєте 586 постанову?

По стратегії я вже почув, що буде зміна. Знаєте що? Тільки треба було ще два роки назад робити це, що ми з вами зараз робимо. Але через що ми пройшли? Ви "накрутили" на нас громадські організації, міжнародні організації, тільки казали, що депутати вам заважають там працювати, реформу робити. Але ж всі бачать! І зараз ми просто комунікуємо з кожним: і з послами, і так далі. І всі приходимо до одного висновку, що депутати за дітей, вони не проти реформи. Вони проти бездумної реформи, проти цих бездумних, недолугих "рычагов", про все те, що я казав. От ми проти цього.

І тільки після цього нас розуміють, і тільки після такого шаленого супротиву Верховної Ради, яка стала на захист дітей з інвалідністю, тільки після цього ми сіли за стіл переговорів.

Щодо 586 постанови дайте, будь ласка, відповідь, коли її скасують? І чому вона розповсюджується тільки на дітей з інвалідністю, а не на дітей

чиновників там і дітей інших, які просто навчаються в цих військових там, да, і таблички, які стоять, ліцеях і так далі.

ЛАЗЕБНА М.В. Павле Миколайовичу, дякую за запитання. Дякую за критику. Дякую за нагадування бути більш уважнішою, що робимо. І, можливо, дійсно за те, що треба більш чіткіше оцінювати ризики і навіть політичні.

Стосовно 586 постанови. Історія 586 постанови взагалі дуже проста, це те, коли було 12 березня оголошено карантин, коли закрилися заклади освіти, де батьківських дітей, які влаштовані в заклад освіти по заявам, були розвезені по домам, в тому числі в небезпечні умови для дітей.

СУШКО П.М. Дивіться, ми все це чули. Просто одне питання, будь ласка...

ЛАЗЕБНА М.В. Я хочу сказати вам, дайте я.

СУШКО П.М. ...чому тільки на дітей з інвалідністю?

ЛАЗЕБНА М.В. Вона стосувалася всіх дітей, які влаштовуються в спеціальні заклади, де діти потребують освітніх потреб. Але не тільки для цих закладів, вона і для всіх, ця комісія, була створена. Але потім ми з вами сідали за стіл, ви були в мене в міністерстві, ми проговорили з вами і ми внесли зміни. Ми прибрали типовий договір, для дітей з інвалідністю жодних не було перепон. Крім того ми за всіх інших дітей батьківських, які не мають там ніяких особливих потреб, ми зняли будь-які критерії – тільки заява.

Але ми потім, коли ми з вами говорили, коли у нас була міжвідомча комісія з охорони дитинства, ми з вами домовилися, що ми робимо спочатку зміни до національної стратегії, а потім робимо 586.

Я готова з вам знову ж таки сідати і змінювати 586, якщо вона така критична, давайте будемо сідати і дивитися.

СУШКО П.М. Навіщо сідати? Давайте її просто відмінимо і напрацюємо нову. Просто відмінимо! Дивіться, ми ж зараз, що зробили депутати? Ми просто прийшли до Прем'єр-міністра з проханням відмінити, але дійшли до того, що треба призупинити. Її призупинили, але зараз буде 1 вересня. То навіщо ця постанова, яка не працює? Як ми вже довели, що вона не має працювати. Просто відмініть цю постанову, тому що на місцях виконують вже цю постанову. Дивіться, на місцях іде інерція і там ще більш прискіпливо до цього ставляться.

Але ця постанова, що вона в першу чергу дає? Підстави для корупції. Коли від якогось чиновника чи людини якоїсь комісії залежить дати чи не дати – це якраз і є підстави для корупції. Але я ще раз кажу, вона тільки на дітей з інвалідністю так прискіпливо до них ставляться. Тому я прошу вас відмінити 586 постанову.

Члени ТСК у висновках ТСК звертаються до міністерства, до уряду відмінити цю постанову. Вам мало? Ви вважаєте, що тільки члени Міністерства соцполітики мають фах, так? Що народні депутати не мають фах? Наші висновки вам взагалі не потрібні чи що? Чи ви вважаєте, що ми не такі розумні, як ви? Я прошу вас відмінити цю постанову, напрацювати іншу, і вже вона хай працює.

І дайте, будь ласка, відповідь, чому ви все-таки просили Президента ветовати Закон про те, що я казав.

ЛАЗЕБНА М.В. Я декілька слів, тому що забулася під емоціями, про 586. Яка була головна мета? Це я розказала про причину, яка спонукала, а я про мету хочу сказати. Коли ми робимо децентралізацію і коли ми кажемо, що громада – це є орган опіки і піклування і вона дивиться за кожною дитиною і має створити там найкращі умови, комфортні умови проживання,

вона повинна знати, що з цією дитиною. І тому місцева влада має побачити кожну дитину, яка перебуває в закладі. І тому була створена така модель. Вона, може, недієздатна, вона може не спрацювати. Ми, можливо, не готові. Я готова це визнавати. Давайте сядемо, переберемо, розберемося. Але я хочу ще раз сказати, сьогодні 586 постанова не створює жодних перепон. Але готові її змінювати.

Тепер стосовно вето. Коли я була в Комітеті освіти і були громадські чи комітетські слухання стосовно взагалі санаторних шкіл, там було багато питань, було багато дискусій, і, власне, були лікарі, були освітяни, і всі показували те, що санаторних шкіл в Україні небагато, але, власне, там знову ж таки цілодобове перебування, там немає лікарів. Я просто зараз коротко прокоментую. Тобто були приведені аргументи і факти про те, що ці заклади (от послушайте мене, це дійсно не моя зона відповідальності) мають трансформуватися. І був вже закон відповідний, що це мало б статися до 1 липня 2021 року. І, власне, все, що я зробила в пропозиціях, я описала оцю історію, скільки таких закладів є, скільки в них є дітей, скільки вартість утримання у таких закладах і як ці школи існують. Я за трансформації, не за закриття і не за ліквідацію. Це однозначно і точно. Я говорила це на комітеті при інших народних депутатах. Я те саме говорила, говорили інші колеги, я це сказала в цьому листі. Але Міністерство освіти і науки – вони головні в цій сфері, вони визначають політику.

СУШКО П.М. Так, вони якраз підтримали законопроект, а Міністерство соцполітики направило листа до Президента ветувати. Що ви хотіли ветувати? Щоб МОН не давав погоджень чи що?

ЛАЗЕБНА М.В. Ні. Я хотіла показати, що трансформувати заклади, санаторні школи потрібно. А що зроблено в законопроекті? Просто відтерміновано строк. Тобто говориться про те, що все одно прийде якийсь час, коли прийдемо ми до трансформації цих закладів. Можливо, прийдеться

ще раз переглянути цей строк. Це ж ніхто не говорить, що всі знають, що буде завтра. Це час і політика, яка вимагає від нас певних дій і корегування наших дій.

Я ще раз кажу, я була на комітеті, це ті факти, які я навела в тому листі. Тоді я, значить, не міністр, якщо я тут кажу одне, тут буду казати інше. Я навела факти, чому санаторні школи потребують трансформації.

ПАВЛЕНКО Ю.О. *(Без мікрофону)* а Павло Миколайович питає...

ЛАЗЕБНА М.В. Ні, ні, це про спеціальні, Юрій Олексійович, це є трошки інше. Ми зараз про санаторні школи і про...

СУШКО П.М. Спеціальні школи. В цьому законі було передбачено, що ліквідація спеціальних шкіл тільки за погодженням МОН. Ви просили ветувати цей закон.

ЛАЗЕБНА М.В. Я розповідала в тому листі, якщо він у вас є, тільки про санаторні школи.

СУШКО П.М. А ви казали: "Ветувати закон".

ЛАЗЕБНА М.В. Ну, давайте ще раз тоді.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ветування... Я хочу для чистоти картини відзначити, що ветування закону означає, що Президент повертає з правкою. Він може просто ветувати, може повернути з правкою. Якщо йдеться про те, щоб там була внесена правка, то я тут не бачу проблеми. А якщо йдеться про ветування в цілому, то, ну, можливо, тоді запитання мають підґрунтя.

СУШКО П.М. Лише рік один. Ми відтермінували на один рік трансформацію шкіл, бо вона не відбувається, трансформація, тому що не готові ні громади, ніхто трансформувати. В Луганській області просто немає облради, губернатор просто рішенням своїм власним замість трансформації ліквідував санаторну школу для дітей з порушенням рухомого апарату, і ця школа навіть буде не школою потім, а буде трансформована в якусь лікарню приватну. Це в інтересах дитини?

ПОТУРАЄВ М.Р. М'яко кажучи, ні, Павле Миколайовичу, не можу з вами не погодитись.

Юрій Олексійович Павленко, потім Тетяна Василівна Рябуха.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Шановна пані міністр, шановні колеги! Чесно кажучи, у мене немає запитань, бо у мене є більше відповідей, ніж, на жаль, є у міністерства стосовно річних результатів діяльності міністерства.

Дякуючи роботі Тимчасової слідчої комісії, відповідним запитам, ми змогли зібрати достатньо багато інформації не тільки з міністерства, але і з місцевих органів влади, з обласних державних адміністрацій і змогли, от, власне, ну, завтра мало відбутися засідання ТСК якраз в частині сімейних форм виховання, змогли зробити достатньо ґрунтовний аналіз, підбити статистику, якої, на жаль, в міністерстві, як виявилось, немає, вона в повній мірі не ведеться. Але що найгірше? Не просто немає точних цифр, а вони навіть не аналізуються ті, які є.

Тому, якщо дозволите, декілька висновків. Тому, чесно кажучи, і звіт, який от надійшов в парламент, це ми звітуємося про те, чого до кінця не розуміємо. І не тому, що погані люди. У мене до вас прекрасні відносини, у мене були величезні очікування з точки зору результатів роботи цього року. Але, на жаль, просто непрофесійний підхід, відсутність знань і відповідальності за результат. Тому, на жаль, протягом цього року продовжили накопичуватися кризові явища в системі усиновлення і

сімейного влаштування дітей. Зокрема, пункт перший, безпідставне зменшення кількості дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування і відповідно зростання прихованого сирітства. Ви, між іншим, про це сказали, там, посилаючись, що вас за це критикують, називаючи, що там кожен рік зменшується кількість дітей-сиріт. Навіть на нараді в Полтаві дозволили собі певним чином, не називаючи прізвища, прокоментувати, що там не 50 відсотків, а біля 15 відсотків десь дітей, які де-факто є сиротами, але юридично цього статусу не мають.

Але от вам останній приклад. Просто я вам пропоную заїхати в будь-який інтернатний заклад і перевірити особові справи дітей. І тоді вам стане багато речей зрозумілими. Останній приклад, за дорученням ТСК Максим Дирдін, Миколаївська область, Березківська школа-інтернат для дітей з СЖО, приблизно десь можу помилитись, плюс-мінус одна одиниця, там, 120 дітей, з яких 40 зі статусом, 60 дітей без статусу, без статусу і з СЖО.

Тема дискусії не стосувалася – виявити кількість прихованих сиріт, а конкретної справи, коли адміністрація, це публічна історія, змусила одну вихованку перервати вагітність в силовий спосіб. І от ми розбирались по цій конкретній ситуації і на моє питання до директорки, чи інформували ви батьків, бо вона не дитина-сирота, кажуть, що немає кого інформувати. Три роки нема жодного контакту. Я кажу: а чого ж ви тоді не надаєте статус позбавлення батьківського піклування? А ми звертаємося до суду, нам суд повертає. Я кажу: от із 60 дітей скільки таких, як оця дівчинка, дітей у вас? Половина - це відповідь керівника закладу.

Тобто ми можемо стверджувати, що сьогодні є величезна кількість дітей, якої ми не знаємо, які де-факто є сиротами, але юридично із-за бездіяльності на різних рівнях вони цього статусу не отримують, а відповідно не отримують передбачених Конституцією і законодавством форм допомоги і захисту з боку держави.

Зменшення на 35 відсотків кількості дітей, які були усиновлені протягом року. Причому тут дивна ситуація, потім звіримо. За тою

інформацією, яку я зібрав за підсумками 2020 року, включаючи і міністерську, це 986 дітей були усиновлені в минулому році. Ви говорите про цифру – 1200, якщо я правильно почув. Тому давайте перевіримо, хоча я більш впевнений в своїй цифрі, в своїй кількості. Разом з тим, от ви мотивуєте: пандемія, ускладнення і так далі. То отут якраз отой приклад, коли чому ми не робимо, бо пандемію використовуєте як причину. Ні, це виклик. От треба було протягом цього року, розуміючи, що є пандемія, є обмеження, є певні складнощі, знаходити рішення, як їх обходити чи, скажемо, як їх вирішувати в інтересах дитини. Бо всі три, скажемо, пріоритети, вони всі не виконані вами, всі не виконані, всі три.

І отут ви говорите: ми почали з деінституалізації. Та фактично міністерство сьогодні здійснює інституалізацію. Ви самі сказали: 10 тисяч дітей сиротіє протягом року. Так? А тепер, якщо ви візьмете, скільки дітей збільшилось, куди вони потрапили, ми даємо відповідь на питання, чому у нас переповнені центри соціально-психологічної реабілітації, чому у нас зараз переповнені інтернатні заклади різних типів? В цей час ми їх закриваємо. Тут же незначне – на 2 відсотки – збільшення кількості дітей в прийомних сім'ях і дитячих будинках сімейного типу. Там назвали: збільшилось на 458 як досягнення. Всього на 458! Всього! Це не досягнення, це провал.

Більше того, зменшення там іде далі кількості прийомних сімей. Да, певне збільшення дитячих будинків сімейного типу. Але чому? Та тому, що є бюджетна програма будівництва дитячих будинків сімейного типу. Але знову ж таки оцей розподіл, де вони будують це, як будується? Він формується не від потреби дітей конкретних територій, а від спроможності дорослих в тій чи іншій області їх збудувати. Тому іде перекіс, тому пішли ініціативи від міністерства стосовно того, щоб прибрати територіальний принцип влаштування дитини в дитячий будинок сімейного типу. Тому що ви не під дитину формуєте сім'ю, а під дитячий будинок і бюджетні гроші

підтягує дітей. Це така небезпечна тенденція, це, до речі, вона висловлювалась на виїзному засіданні комітету в Київській області. Комітет цю пропозицію не підтримав, але, на жаль, це продовжується як ініціатива, яка тільки підтверджує певну бездіяльність.

Зменшення на 17 відсотків кількості дітей, які реалізували своє право під опікою, зменшення на 20 відсотків кількості пар та осіб, які отримали статус кандидатів в усиновителі. Розумієте, що проблема зменшення усиновлення починається на етапі підготовки пар усиновителів. А чому це відбувається, у нас є детальний аналіз. Якщо вам буде цікаво, це точно не причина пандемії, це причина бездіяльності відповідної вертикалі влади, в першу чергу.

Фактична відсутність громадян, які повідомили місцеві органи влади про намір створити прийомну сім'ю і дитячий будинок сімейного типу. Тобто наступний рік буде гіршим. В міністерстві статистики стосовно кількості тих, хто висловив бажання, немає. За моїми даними, а ми зв'язались з кожною обласною службою, в неофіційному порядку сказали: у нас практично немає, одиниці.

Що стосується патронату. Ви зараз говорили, що є якісь серйозні чергові законодавчі зміни, але знову ж таки, я не знаю, що там за зміни, можливо, ви накінець почули те, про що я зокрема говорю останні 5 років і вам рівно рік тому назад, про те закладена система патронату така, як є в законодавстві, вона не дає можливості цій формі в принципі розвиватись. Тому сьогодні там 5 відсотків дітей охоплені патронатом, за весь період патронату пройшло біля тисячі дітей, 270, мені здається, зараз є там патронатом, але завдання патронату стати альтернативою центру соціально-психологічної реабілітації, там сьогодні більше 6 тисяч дітей. Тобто вона не те, що не стала, вона навіть не наблизилась, тобто, на жаль, залишається такою псевдоформою. Побачимо законодавчі зміни, хоча чесно вам скажу, аналізуючи рішення, які були 1 червня минулого року, то краще нічого не робить, тому що ті рішення нанесли більше шкоди, я тут 100 відсотків

підтримую колегу про скасування 586-ї постанови, тому що там є велика кількість дискримінаційних норм.

Я теж багатьох речей не знаю, хоча ініціював у свій час цю всю програму деінституалізації, але не з точки зору закриття. Ви правильні речі говорите, але, на жаль, на практиці воно по-іншому виглядає. От у Івано-Франківській області в конкретному інтернатному закладі конкретна норма там година доїзду і це від цього населеного пункту рахується Івано-Франківськ, але коли ми беремо і аналізуємо вихід дитини з хати і добирання її до навчального закладу цього, то виходить там всі чотири години, тому що їй в 6 ранку треба виїхати для того, щоб на 9 годин потрапити в цю школу, з багатьма пересадками це зробити. От ви не бачите цього, поставили – година. Ну як, від чого ви рахуєте годину? Годину від кілометража, там 30, 40 чи 60 кілометрів.

І таких норм, на жаль, коли ми аналізували по конкретних випадках, не загалом, а от конкретний випадок, конкретна дитина, конкретне місце її перебування, конкретна нозологія, і з якими перешкодами в результаті цієї постанови вона стикається, і вони змушені хитрувати, придумувати, директор має йти на певні порушення в частині надання транспорту чи організації підводу. Розумієте? Тобто ми людей: в першу чергу, і дітей, а далі батьків і адміністрацію ставимо в умови, коли вони мають якось знаходити норму для того, щоб захистити інтерес дитини проти свавілля, яке диктує дана постанова Кабінету Міністрів, урочисто ухвалена урядом 1 червня 2020 року.

Тому чесно, якщо проаналізувати таким чином, то ви побачите, ви самі будете першим ініціатором її або призупинення, або скасування конкретних норм, а краще її просто скасувати, тим більше її зараз термін як мінімум рік для того, щоб цю систему переглянути. Але якщо ми говоримо про спеціальну школу, то треба визнати – не готова сьогодні країна до деінституалізації спеціальної освіти. Не готова, бо цієї послуги немає за

місцем проживання дитини. Спочатку послуга за місцем проживання дитини, а потім ліквідація інтернатного закладу.

Як ліквідовувалися чи, скажімо, трансформувалися заклади для дітей-сиріт? Спочатку прийомна сім'я була розвинута, спочатку опіку-піклування, спочатку дитячі будинки сімейного типу, спочатку було усиновлення, яке пішло, а потім, коли просто дітей не стало, тоді відбувалася трансформація інтернатного закладу для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування.

Що стосується спеціальних шкіл, пішли зворотнім шляхом, закрити, розігнати по громадах, а там немає цієї послуги. Теж саме і санаторних шкіл, до речі, по тій же Рубежівській, там детально аналізували. А там "гори вони вогнем", це вже не наша відповідальність, це відповідальність ОТГ.

Окрема тема: оці 6 малих групових будиночків. Як стояли незаповненими не збудованими за бюджетні кошти, так і стоять.

Наступне. От доходимо до децентралізації... Я вже коротенько.

ЛАЗЕБНА М.В. Просто Юрій Олексійович і його колеги були в міністерстві. Юрію Олексійовичу, я прошу вибачення, але я мушу відповісти...

СУШКО П.М. Колеги, давайте народний депутат член комітету завершить, а потім надамо слово міністру на відповідь.

ЛАЗЕБНА М.В. Хоч би трохи якась повага була!

СУШКО П.М. Дивіться, ми не в Кабінеті Міністрів зараз, шановна пана міністр.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Ми точно не демонстрували неповаги ні до кого, повірте мені, тим більше до вас персонально. Більше того, я неодноразово

звертався і говорив, що ця проблема є, і до вас особисто, і звертався до Президента України в листопаді – всі ці проблеми, всі ці результати цього року я детально описав, і до Глави Офісу Президента пана Єрмака і отримав навіть відповідь від них про те, що це взято до відома і міністерство вас поінформує, але так відповіді і чекаю.

Тому що стосується децентралізації. Розумієте, в чому проблема? І не сприймайте це персонально. Я говорю про ті проблеми, які, на жаль, були видні ще рік тому, що вони зараз будуть. Навіть якщо сьогодні Президент скаже: "Негайно це робимо", – це нікому робити, бо зруйнований базовий рівень. Тому що досі, ви кажете, да, в 1100 ОТГ із 1400 створені служби у справах дітей. Але ви проаналізуйте, що там за служби створені. Одна людина – начальник або там декілька людей. Але і це півбіди. Біда в тому, що кожна із них діє по своїх правилах, які вони там написали, або в різних, там, структурних підрозділах, або в різних поєднаннях. Тобто у нас 1100 різних служб у справах дітей. Чому? Тому що типового положення про Службу у справах дітей на рівні ОТГ немає, чіткого розподілу повноважень і функцій між РДА і ОТГ немає. Не може дублюватися будь-яка державна функція, бо коли йде дублювання ОТГ і РДА, тоді ніхто нічого не робить. І задача – розмежувати.

Але типове положення. Я чую постійно на всіх нарадах посилення на Постанову 1068 "Про затвердження типового положення про Службу у справах дітей" від 30 серпня 2007 року, підписана Віктором Януковичем – Прем'єр-міністром України, де, да, є пунктом 5-м: "Рекомендувати органам місцевого самоврядування..." Я готував цю постанову, яка була потім затверджена наступним урядом. А чому вона готувалась? Бо змінилася назва Служби у справах дітей. Тому тут і написано: "РДА затвердити, а органам місцевого самоврядування..." Бо орган опіки і піклування на той момент згідно тієї адміністративної моделі був органом місцевого самоврядування, ми їм не могли доручати, ми їм рекомендували. Тому і логіка була самої постанови... Зараз змінилася адміністративно-територіальна модель, 8

місяців вона змінилася. Жодного чіткого розуміння, як діє отам, на місцевому рівні, Служба у справах дітей, які функції вона робить, немає. Тому і виникають проблеми з закладами. Тому пробуксовка чи, скажемо, оцей колапс деінституалізації, він закладений отам – на базовому рівні, тому що там починаються перші помилки.

А от аналізуючи окрему Рубежанську санаторну школу, розумієте, що тільки через місяць важких дискусій вони створили комісію зараз і тільки зараз вони побачили, що, виявляється, в деінституалізації-то першим пунктом стоїть що? Оцінка потреб дитини. Так же ж? Оцінка потреб дитини кожної. Але вони спочатку оцінюють фінансові там якісь можливості, далі – якісь там свої бажання, а оцінка потреб дитини - взагалі це щось не зрозуміле. Це означає, що міністерство як відповідальний орган за деінституалізацію втратив просто організаційно-методичний контроль взагалі за введенням цієї реформи. Вас цікавить тільки кількість закритих шкіл, а не доля дітей, куди вони пішли і яка у них далі доля.

І підсумовуючи, ще декілька моментів. Звертаю увагу членів комітету, аналізуючи Постанову від 17 січня 2020 року про невідкладні заходи захисту прав дітей, авторами якої були члени комітету, вона в більшості своїй не виконана, а інформації про її виконання від міністерства ми так і не отримали. За моїм аналізом на 90 відсотків просто не виконана, а деякі пункти просто ігноруються.

Далі. Хочу вам нагадати наш Закон, який ми тут ухвалювали, про "Артек" і "Молоду гвардію" в частині коронавірусу. Він так і не запрацював. Разом з тим ми домовились, що міністерство готує цей проект, а ми швидко забезпечуємо його просування у Верховній Раді і підписання Президентом, що і відбулося. Натомість грубі помилки, які допустили в цьому законі, так і не дали йому запрацювати. А та людина, яка більше всіх кричала, що він необхідний, бо гине, просто звільнена з роботи, директор "Молодої гвардії". Але то кадрові питання міністерства. В даному випадку ми говоримо про сам закон, який так, на жаль, і не працював.

В цьому контексті для мене, наприклад, дивним була вчорашня чи позавчорашня заява на Погоджувальній раді Голови Верховної Ради Дмитра Разумкова, який дав доручення провести спільне виїзне засідання двом комітетам соціалістики і освіти, хоча в предметах відання це якраз і нашого комітету. Тому я вважаю, що тут ми теж маємо відреагувати, я хотів, власне, з цього почати, але далі не хотів ламати роботу комітету. Але це теж наслідок тієї роботи, яка є міністерством в частині оздоровлення.

До речі, в самому звіті ні питання оздоровлення, ні питання дітей, які постраждали від збройного конфлікту, вони просто проігноровані. Нібито цих проблем взагалі не існує для міністерства! Для нас вони існують, ми розуміємо, що це біда і проблема.

Окремо "паунок малюка". Тричі ми тут змінювали законодавство протягом цього року по "пакунку малюка". Разом з тим я вважаю, що доречно комітету розглянути результати роботи Рахункової палати, де зокрема виявлено, що з 2018 року, могу помилятись в даті, матеріальної шкоди збитків в результаті реалізації урядом цього проекту нанесено 129 мільйонів, з яких 45 мільйонів за звітний рік. Тобто за цей рік матеріальної шкоди збитків 45 мільйонів. Які причини? Вони всі дуже детально описані в звіті Рахункової палати.

Тому "паунок малюка" як взагалі певна, хоч один із небагатьох соціальних проектів реальних, да, направлених на підтримку дітей – і тут серйозна проблема в його реалізації. Ну ми, чесно, тричі міняли, не буду до цього повертатися.

І на завершення. Єдина інформаційно-аналітична система "Діти", те, в якому вона стані сьогодні, як вона працює? Ініціативи міністерства в щось її там перетворити говорить про те, що є повне нерозуміння, для чого ця система створена, як вона працює і наскільки вона допомагає державі і захищає дитину від будь-яких можливих зловживань.

І на фінал. Я так і не зрозумів, на якій підставі взагалі національна соціальна сервісна служба займається усиновленням? Я так розумію, ще і

міждержавним. Це не передбачено жодним законом такі повноваження органу, створеного постановою Кабінету Міністрів. І несе, на мій погляд, в собі надзвичайно високі ризики.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Марино, будь ласка.

ЛАЗЕБНА М.В. Дякую.

Юрію Олексійовичу, чесно скажу, не очікувала, мабуть, навіть трохи так здивована, по-перше, те, що ви коли маніпулюєте статистикою, повинні добре знати, що у нас падає кількість народжування дітей і від цього вся наша статистика повинна іти, і від цих усіх речей, і від тих усіх тенденцій.

Ви одну цифру так сказали, іншу - так, крім того ви назвали, що міністерство не має статистики! Причому ваші люди, колеги, приходили в національну соціальну сервісну службу, яка працює з кінця минулого року і яка опікується контролем всіх процесів, які відбуваються в політиці захисту дітей, вам надавали всі необхідні цифри.

Звичайно, безумовно, будь-яку статистику можна покласти в такий бік або в інший, але я не буду зараз з вами сперечатись, ви озвучили те, що озвучили. Ми будемо виправляти свої помилки.

Стосовно політики. Ви знаєте, мені здається, що в тому, що політика захисту прав дітей якось відбувається не так, можна сюди причепити ще більше різних реформ, які відбуваються в країні, і сказати, що це також чинники і фактори, які впливають. Децентралізація, яка відбулась в кінці минулого року, коли створились громади, коли укрупнилися райони, ви це до уваги не берете? Ви це вважаєте отак система повинна захисту прав дітей запрацювати отак, як "часики", а так не буває. Методичні рекомендації надані, усі керівники оформлені, система працює. Да, головного немає, немає законопроекту, який дає чіткі законодавчі повноваження і дає функції працювати органам місцевого самоврядування на національному рівні,

національній сервісній службі, але він буде внесений буквально на наступному тижні. Тому, звичайно, нас є за що критикувати і бити, але вішати на нас ті об'єктивні речі, які пов'язані з багатьма реформами, які відбуваються в країні, мені здається, це необ'єктивно і нечесно.

А стосовно "Молодої гвардії", то я вам хочу показати декілька кримінальних справ проти цього директора. Можливо, в цьому причина, я не знаю, чому така якась до мене атака. 15 років була людина, давайте можливо там розберемось.

По "пакунку малюка". 11, мені здається, це було два тижні тому, був звіт Рахункової палати, в якому визнане головне, що ЮНОПС, компанія, яка прописана в законі, не є міжнародною технічною допомогою, не працювала в правовому полі і там питання до ЮНОПС, а не до нас. Ми зробили все в спосіб, необхідний і законний, до речі, як тільки Президент підписав законопроект з поправкою, що відкрито публічні закупівлі, на наступний день міністерство підписало договір з закупівельною організацією і зараз відбувається закупівля на Prozorro. Ми все робимо найшвидше і найкраще, щоб було для людей і без будь-яких зволікань. Але звичайно, критикувати є за що, виправляти є що. Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Що стосується статистики і маніпуляцій. Я не дозволив собі жодної маніпуляції, більше того, про ті речі, про які я зараз говорив, я про них говорив і рік тому, і говорячи про децентралізацію, те, що це буде укрупнення, це було відомо і рік тому, а не в жовтні чи з 1 січня цього року. Але вже зараз 5 місяців пройшло, розумієте. На жаль, от ця руйнація базового рівня, вона веде до руйнації всієї системи і не сприйміть це особисто.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрію Олексійовичу, вибач, будь ласка, але ще інші народні депутати хочуть задати питання.

БОГУЦЬКА Є.П. У мене є одне зауваження для всіх своїх колег. Будь ласка, якщо голова комітету на початку сказав про регламент, дотримуйтесь регламенту.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, Тетяна Василівна.

РЯБУХА Т.В. Шановна Марино Володимирівно, я дійсно схвильована після нашої сьогоднішньої дискусії, тому що питання дітей, воно дуже чутливе, але все ж таки хотілось би і колегам наголосити на тому і звернути увагу, що підопічними міністерства є надвразливі верстви нашого населення - це і пенсіонери, і особи з інвалідністю, і малозабезпечені, і знову ж таки діти. І тому потрібно визнати те, що Міністерство соціальної політики все ж таки займається незахищеними верствами населення, і навіть той звіт, який вони надали, я в повному обсязі з ним ознайомила і можу визнати, що його можна брати до відома.

Далі, я не погоджуюся з тим, що пандемія – це не проблема, а виклик. Я думаю, що та пандемія, з якою стикнулася наша вся країна, то це і є і виклик, і як би його не назвати – чи це виклик, чи проблема, але міністерство працює також в цих умовах, але й ще в умовах глобальних, двох реформ – це деінституалізація та децентралізація. І знову ж таки, підтримую Марину Володимирівну в тому, що готуються, і іде дуже ретельна підготовка всіх їхніх законодавчих ініціатив з боку цих двох реформ. Знову ж таки, ми не говоримо про те, що не зважаючи на ці всі виклики, то міністерство забезпечило все ж таки надання соціальних послуг своїм підопічним. Це, знову ж таки, пенсії і різні соціальні виплати і допомоги.

І та ситуація, яка склалася минулого року із поверненням дітей із закладів інституційного догляду іншим міністерством, то, знову ж таки, цю проблему вирішувало Міністерство соціальної політики. І чомусь ми звинувачуємо в цьому Міністерство соціальної політики

На моє переконання, рік роботи Міністерством соціальної політики, я хочу відмітити, все ж таки налагоджено комунікацію, координацію із представниками міністерства, і подякувати їм за той зв'язок, який існує зараз. І я розумію ту критику своїх колег, тому що я вбачаю в цьому теж багато питань, і їх потрібно вирішувати, але я знову ж таки хочу закликати усіх, щоб ми вирішували ці проблеми разом. І впевнена, і зараз уже, я ще раз хочу відмітити, що ця робота налагоджена.

Тому на підсумок свого такого виступу, я дійсно просто дуже хвилююся, то пропонувала б своїм колегам підтримати діяльність Міністерства соціальної політики і все ж таки прийняти до відома сьогоднішній звіт пані Марини.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Тетяно.

Павле Миколайовичу, будь ласка, коротенько.

СУШКО П.М. У мене інша пропозиція. Скажу зараз чому. Пані Марино, ми не дозволяли собі ображати і казати "маніпулюєте".

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, давайте по делу.

СУШКО П.М. Я народний депутат України і кажу так, яка у мене думка є, і я так і буду казати. Дякую, пане голово, що розумієте, що я народний депутат такий же, як і ви.

Дивіться, щодо маніпуляцій. Ми проаналізували звіт і маніпулювання якраз іде з боку Міністерства соціальної політики, коли прибираються просто ЦСПР зі статистики і тисячі дітей зникають з цієї статистики, і всі думають, що ці діти десь пристроєні, а насправді вони знаходяться там як приховане сирітство.

Колеги зараз будуть оцінювати Міністерство соціальної політики. Дивіться, ми не критикуємо, ми даємо оцінку роботі, тобто якщо всі погоджуються, що це нормально, то, добре, давайте приймайте до відома і дайте оцінку, що це все добре, що так і має бути. Дивіться, немає жодної роботи, яка легка, у жодного міністерства. Кожен представник кожного міністерства скаже: нам складно. Якщо не справляєшся, то кожен може вибрати іншу роботу якусь, а якщо ти взявся за цю роботу і таку чутливу роботу – дітей, то або роби її або не муч ні себе ні людей.

Дивіться, якщо говорити про підсумки роботи. Для мене це антисоціальна робота, тому що такий супротив, який іде... От яка енергія у членів нашого комітету? То просто давно повинні вже були об'єднатися і разом напрацювати ці зміни, і працювати на благо, насамперед, дітей. А що ми робимо? Ми витрачаємо час і енергію просто на якусь боротьбу з Міністерством соціальної політики. Перше небажання бачити та чути, але нарешті почули по стратегії. 586-а постанова, навіть сьогодні пані міністр не сказала, що вона буде її відмінати. На місцях ці соціальні послуги дійсно не створені. Наразі реформа просто звелася до ліквідації просто спеціальних шкіл, і ми це бачили, як і члени комітету, і члени ТСК. Це проходить на фоні збільшення кількості дитячих притулків. Фактично з дітьми в складних життєвих обставинах ніхто не працює.

Як своє досягнення Міністерство соціальної політики вказує на прийняття 586 постанови. Ця робота звелася до знищення та ліквідації всього, що залишилося від системи захисту прав дітей. Зараз немає коштів, кошти (я не знаю, я не буду казати це слово), але коштів немає, які надав Світовий банк кредит. А як ви взагалі будете далі робити реформу, якщо коштів вже немає на те, що повинні були зробити?

Тому пропоную визнати роботу Міністерства соціальної політики так само, як ми визнали півроку тому назад, незадовільною. Це моя пропозиція.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Тетяна Василівна, будь ласка.

РЯБУХА Т.В. Я перепрошую, я трішечки додам. Юрій Олексійович, на ваше зауваження щодо статусу дітей, дійсно, ця проблема є. Але скажіть, будь ласка, її раніше не було чи це з'явилося тільки зараз?

Павло Миколайович, я розумію, що послуги на місцях не створені, але що, вони не створені на 100 відсотків, їх немає? Міністерство, ще раз говорю, я почула від Марини Володимирівни те, що вона готова, вона і зараз працює і готова знову ж таки, враховуючи всі ті зауваження і питання, які були сьогодні озвучені нами, сідати і вирішувати, і йти далі разом.

Тому я пропоную все ж таки звіт міністерства взяти до відома і не визнавати його незадовільним. Це моя пропозиція.

СУШКО П.М. Ви згадали мене, то репліку скажу просто. Головна така заповідь: не нашкодь, так? Просто не нашкодь. Якщо є проблема і вона існувала раніше – про всі ці СПР, про СЖО і так далі, то не потрібно ховатися, потрібно про це казати і нікого не обманювати. А що відбувається? Прибирається статистика, маніпуляція цими цифрами, і всі розуміють, що у нас все добре. Але у нас не все добре. Давайте казати про це, що не добре. І тоді всі решта міністерств, і комітет також будуть працювати на вирішення цих проблем. А якщо прятати це і не казати про це, то ніхто не буде на це працювати.

Тому я все ж таки прошу колег визнати незадовільною роботу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, у нас є дві...

ПАВЛЕНКО Ю.О. Відповідь на питання. Пане голово, відповідь...

КАБАНОВ О.Є. *(Без мікрофону)* ...політики, жодного шансу, жодного не було опинитися в цій залі у жодного з нас. Ми – люди. Якщо у когось хтось, там, не має інвалідної дитини у близьких друзів, якщо хтось, там, у когось знайомий не помер від COVID, маючи і гроші, і зв'язки, це не факт, що це обійде вас. Ми – люди. Якщо ми політики, там, в костюмах, Фейсбук і все таке, нас не було би отут, жодного з нас.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрій Олексійович, будь ласка, дуже лаконічно. Ми закінчуємо вже.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Проблема прихованого сирітства була завжди. Але вона, на жаль, набуває неконтрольованих зараз масштабів, тому я про це і говорю. Да, був час, коли разом з прокуратурою перевірили всі особові справи дітей в закладах і виявили в 90 відсотках справ (90 відсотків справ!) відхилення або порушення, або недостовірні дані. І, на жаль, цей процес зараз відновлюється. Тому я на ньому і наголошую. Більше того, не починайте якраз і маніпулювати, що зменшується, там, кількість дітей-сиріт і так далі, відповідно зменшуються і всі інші показники. Так не може бути, от просто не може бути. Це просто недопрацювання, недопрацювання на базовому рівні, на нижчому рівні, і, на жаль, не в повній мірі робота міністерства. І бачите, сприймається все агресивно замість того, щоб протягом цього періоду оці ініціативи, про які говорять, готуються на 1 червня, а я бачу в них ризик, але я от відчуваю, що може бути ризик.

Тому я пропоную все-таки підкомітету проаналізувати. Ви їх бачили, Тетяно Василівно, ви зараз їх підтримали, ініціативи міністерства, ви бачили ці ініціативи міністерства? Тому я пропоную на підкомітеті розглянути ініціативи міністерства, які пропонуються до 1 червня, дати їм нашу оцінку.

Зараз заслуховуючи ваш звіт, тому що ці документи ви говорите як результат роботи. Дайте проекти, ми подивимось на них. Може ми прийдемо тоді на уряд і на уряді внесемо якісь поправки, розумієте. От я говорю про

співпрацю. Ми ж тут не вороги і я не ворог цій політиці. Я не до вас персонально, але я знаю, що є люди, які там працюють, безвідповідальні.

ПОТУРАЄВ М.Р. Юрію Олексійовичу, ми зараз без кворуму залишимося і без ждного голосування.

ПАВЛЕНКО Ю.О. Пропоную визнати роботу міністерства ефективною, результативною і такою, яка відповідає суспільним потребам.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я підозрюю, що на вашу пропозицію не всі тут стануть, Юрію Олексійовичу, при всій повазі до пані Марини Лазебної.

Колеги, у нас є дві пропозиції. Я дозволю собі зі свого боку трохи уточнити пропозицію пані Тетяни Рябухи словами – взяти до відома звіт і звернути увагу міністерства на зауваження, які були висловлені під час обговорення цього звіту, бо критика лунала ґрунтовна і не враховувати цю критику, я вважаю, неможливо.

Колеги, в порядку надходження пропозицій спочатку поставлю на голосування пропозицію Павла Миколайовича Сушка, який пропонує взяти звіт до відома і визнати роботу Міністерства соціальної політики в цьому сегменті незадовільною. Хто за те, щоб підтримати пропозицію Павла Миколайовича Сушка? Хто за? – 4. Боблях підтримує. Хто проти? Хто утримався?

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, ставлю на голосування пропозицію пані Тетяни Рябухи, щоб взяти звіт до відома і звернути увагу міністерства на критичні зауваження, які пролунали під час розгляду звіту. Хто за?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Миколо.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Хто проти? Проти Павло Миколайович Сушко. Хто утримався?

ПАВЛЕНКО Ю.О. Я проти з окремою думкою.

ПОТУРАЄВ М.Р. Проти Павло Миколайович і Юрій Олексійович. Дмитро Олександрович утримався.

Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Пані Марино, я вам дякую. Колеги, я хочу зазначити, що насправді те, що я почув, я почув багато, на мій погляд, обґрунтованих критичних зауважень. Я знаю пані Марину достатньо довго, знаю, що вона не ображається, вона прийме до уваги. Головне, що я почув – це бажання і готовність міністерства співпрацювати з народними депутатами. Я жодного факту не почув такого, щоб двері були зачинені, щоб пані міністерка і її міністерство не хотіло обговорювати всі питання, які готуються на Кабмін або до нашого комітету.

КРАВЧУК Є.М. Просто хочу зрозуміти, те, що готується на 1 червня на Кабінет Міністрів. Це законопроекти і постанови? Тобто все одно потраплять до комітету законопроекти.

(Загальна дискусія)

ПОТУРАЄВ М.Р. Без нас – ні, постанова Кабінету Міністрів – ні. Це Регламентом не передбачено.

КРАВЧУК Є.М. І ми могли б також зробити якісь там (не знаю), поставити час, можливо, наступної зустрічі чи зустрічі на комітеті щодо тих зауважень, які були озвучені, щоб ми могли зробити наступний крок. Раз ми взяли до відома з такими критичними зауваженнями, то щодо цих зауважень зробити наступну зустріч.

СУШКО П.М. А питання можна? Чи будете ви відмінити 586-у постанову? Особисто ви будете ініціювати відміну чи ні?

ЛАЗЕБНА М.В. Павле Миколайовичу, ми з вами домовилися. Якщо та стратегія, яку ми направили вам місяць тому, вона вас влаштовує...

СУШКО П.М. Дайте відповідь: так чи ні.

ЛАЗЕБНА М.В. Так, зразу давайте сідати на 586-у.

СУШКО П.М. Відмінити. Ви будете її відмінити чи ні?

ЛАЗЕБНА М.В. Я готова її відмінити, якщо вона критична і небезпечна.

СУШКО П.М. Ми зараз півтори години розмовляли, що вона критична!

ПОТУРАЄВ М.Р. Павле Миколайовичу, пані Марина ще тут, ви можете з нею ще поспілкуватися.

Колеги, на виконання рішення комітету, яке ми прийняли на початку засідання, я засідання комітету не закриваю, оскільки ми потім будемо продовжувати з розгляду законопроекту авторства пані Репіної.